

*Sapfo'nun
bütün şiirleri*

Eski Yunanca'dan çeviren
Kriton Dinçmen

YÖN

Sapfo'nun bütün şiirleri

Eski Yunanca'dan çeviren:
DR. KRİTON DİNÇMEN

Sapfo'nun bütün şiirleri

Eski Yunanca'dan çeviren:

DR. KRİTON DİNÇMEN

Yön Yayıncılık Ltd. Şti.
Cağaloğlu Yokuşu Evren Han
29/30 Cağaloğlu- İSTANBUL
Tel: 511 79 16 Faks: 511 06 26

Yön Yayıncılık : 098
Şiir dizisi : 038
Bütün Şiirleri dizisi : 001

ISBN : 975-7959-21-9

Birinci Baskı : Ocak 1994 Mephisto Yayınevi
İkinci Baskı : Eylül 1997 YÖN Yayıncılık

Kapak fotoğrafı : Sapfo'nun İstanbul Arekoloji
Müzesindeki büstü

Kapak tasarımı : Arslan Kılıç

Uygulama : Fenni Özalp

Dizgi : Telos Dizgi / Times Türk. 11 Pt.

Tel: 0.212 249 24 80

Gülcan Doğan

Baskı : Yön Matbaacılık Tesisleri

Tel: 0.212 544 66 34

Bülent Birkan, Baki Kılıç, Hamit Işık

Cilt : Yalçın Mücellit / Mustafa Yalçın

Tel: 0.212 544 50 24

ARCHAIKOS LYRİSMOS

ve

SAPFO

“Arkaik lirizm” diye bilinen ve MÖ 1. bin yılın ilk yarısını kapsayan Kallinos, Theognis, Semonidis, Fokilidis, Hipponaks gibi **elejiler** şairleri ile, onlardan hemen sonra gelen Alkman, Sapfo, Alkeos, Stisihoros, İvikos, Anakreon, Simonidis, Korinna’nın ortaya koymuş olduğu **şiişsel şarkı (melos)** şairleri’nden oluşan şiir akımı içinde, MÖ 630-557 yılları arasında yaşamış olan Sapfo(Safo, Psapfo, Psapfa, Sappho), hiç kuşkusuz, en önemli yeri tutmaktadır.

“Tanrılara”, “insanlara”, “tanrılar ve insanlara” diye, hitap ettikleri amaca göre ayrılan ve bünyelerinde şiirsellikle eğiyi bütünleştiren **şiişsel şarkı** şairleri içinde Sapfo, şiirlerini daha çok “insanlara” göre yazmış; fakat, bu arada, tanrılar ve özellikle aşk tanrıçası Afrodit ile oğlu aşk tanrısı Eros’u da şiirlerine katmayı ihmal etmemiştir.

Sapfo, kişisel şiirlerinin yanı sıra; düğün şölenu ve törenlerinde, damadın evine gidiş sırasında ve düğün gecesi gerdek odasının önünde söylenen düğün töreni şiirleri ile, ölüm hallerinde söylenen ağıt tarzında şiirler de yazmıştır. Fakat, tüm bu şiirler içinde kendi kişisel şiirlerinin, gerek duygu ve gerekse şiirsellik bakımından ayrı bir yerleri vardır.

MÖ 1. bin yılda Eolia bölgesi ve özellikle Lesbos (Midilli) adasında aşk şarkıları ve şiirlerinin en güzel şekilde işlenmiş olduğunu hatırladığımızda, Lesboslu kadın şair Sappho'nun, bu konuda, zirveye varan ve eşsiz bir soyluluk-duygu-arzu karışımından oluşan, tamamen kendine özgü bir şiir ekolünü neden ve nasıl kurmuş olduğunu kolayca anlamış oluruz.

Sappho'nun şiirleri Eolia lehçesi ile ve metron denen, Divan Edebiyatı'nın aruz veznine benzeyen "ölçü" birimlerine uyumlu olarak yazılmıştır. Eserleri özellikle İskenderiyeli edebiyatçılar tarafından zamanında toplanmış ve göstermekte oldukları metron/ölçü türlerine göre ayrılmışlardır. Sappho'nun yakın zamana kadar bilinmeyen bazı şiirleri, yüzyılımızın ortalarında gün ışığına çıkan bir papirüste bulunmuştur (P. Oxy-1951). İşaret edilmesi gerekir ki, bugün elimizde bulunan şiirlerin çoğunda eksik harfler, eksik hece ve kelimeler, hatta eksik satır ve kıtalar bulunmaktadır. Ancak, bu eksikliklerin, binyıllar içinde, şiirleri incelemiş olan filologlar, edebiyat tarihçileri, dilciler, eleştirmenler ve araştırmacılar tarafından şu veya bu şekilde "tamamlanmış" olduklarını görmekteyiz.

Sappho, zamanının ve zamanından sonrasının pek çok şair, edebiyatçı ve eleştirmenini etkilemiş; bu şair, edebiyatçı ve eleştirmenlerce, "10. musa (esin perisi)" olarak tanımlanmıştır. Eski Yunan Edebiyatı ile İskenderiye Devri(Hellenistik Devir) Edebiyatının, Roma Edebiyatının ve bunlardan sonra da tüm Batı Edebiyatının en önemli araştırma-inceleme konularından birini oluşturmuş; hakkında çok zengin bir bibliyograefi ortaya çıkmıştır. Bu önsözü yazarken yararlandığımız A. D. Skiadas'ın **Arhaikos Lirismos** (Atina, 1981) adlı, kusursuz bir çalışma ve araştırmanın ürünü olan kitabında, Sappho üzerine olan inceleme ve araştırmaları kapsayan ve antik edebiyat tarihine ilişkin kâlintılardan öğrenilenleri de içeren çok zengin bir kaynakça verilmiştir. Bu kitaba bizim de aldığımız ve Sappho üzerine hemen hemen dünyanın belli başlı tüm dillerinde çok sayıda araştırma-

inceleme yapıldığını gösteren kaynakçadan anlıyoruz ki, bizde hakkında maalesef, “lezbiyen bir şair” malumatından başka bir bilgi bulunmayan şairin, Dünya Edebiyat Tarihinde çok önemli bir yeri vardır.

Gerek kendi zamındaki, gerekse Hristiyanlığın ilk yüzyıllarına kadar olan zamanlardaki yazarlardan bazıları Sapfo için, “koyu tenli, ufak tefek ve çirkin, kadın aşkına yatkın, hatta ah-laksız” biçiminde ortak bir kişilik portresi çizmişlerdir. Fakat, Sapfo’nun sanatını ve sanatçılığını bilimsel bir bakış açısıyla inceleyen son yüzyılların sanat eleştirmenleri ve edebiyat tarihçileri, bu tür öznel yakıştırmalara, edebiyat dışı tanımlama ve nitelermelere değeri vermemiş ve vermemektedirler.

Sosyolojik araştırmalar, zamanın Lesbos(Midilli) adasında diğer Yunan şehir ve beldelerine oranla, çok ileri düzeyde bir genç kız ve kadın eğitiminin söz konusu olduğunu ortaya çıkarmıştır. Adada, sadece Sapfo tarafından değil, Gorgo, Andromeda gibi Sapfo’nun rakipleri sayılan kadınlar tarafından da, genç kızlara genel kültür, konuşma, davranış, yürüyüş, müzik, dans, sosyal ilişkiler konularında (yani “hoş”u, “güzel”i, “nezih”i ilgilendiren konularda) eğitim veren merkezler açılmış olduğunu göstermiştir. Yunanistan’ın pek çok bölgesinden o merkezlere gönderilen ve genelde üst sosyal katmanlardan gelen kızlar, oralarında yatıp kalkıyor ve evliliğe hazırlık eğitimlerinin tamamlanmasından sonra da, evlenmeleri ile birlikte, “okulları” ile ilişkileri kesiliyordu.

Sapfo’nun böyle bir eğitim merkezinin başında bulunduğu ve dolayısıyla, genç kızlarla yakın temasta olduğu kesindir. Genç kızlarla ilgilendiği, onları kendisine çok yakın hissettiği, onları sevdiği ve onların kendisinden ayrılmalarından sonra da onları andığı, merak ettiği, aradığı ve hatta arzuladığı şiirlerinde belli oluyor.

Sapfo'nun şiirlerini okuduğumuzda, ilk dizeden başlayarak, kuşkusuz, "kadına karşı erotik bir yaklaşım"ın varlığını hissetmekteyiz; hatta bazen, bu durum kendisini apaçık bir şekilde göstermektedir. Ne var ki, hiç, ama hiçbir yerde herhangi bir bayağılığa, en ufak bir pornografik –değil ifadeye– düşünceye bile rastlamamaktayız.

Duygular ve arzular vardır, ve onlar hiçbir zaman hipokrit bir yobazlıkla saklanmamıştır. Ama, o duygular ve onların şiir dizelerine dönüşmüş şekilleri, arındırılmış; hatta yüceltmeye ve idealizasyona uğramış bir şekilde ifade edilmişlerdir. Zaten, sanatı pornografiden ayıran nokta da, bu olsa gerek.

Sapfo genç kız ve kadın arkadaş ve öğrencilerini seviyor, onları arzuluyor, onlarla yatıyor, kendisinden uzaklaştıklarında onları özlüyor ve hatta korkunç bir şekilde kıskanıyor... ama, yazılı ifadede, tüm bu olay ve duygular her dizeye ve her kelimeye sindirilmiş yaygın-ılık-yumuşak-insanı saran ve iliklere işleyen, onu sürükleyen bir duygu erotizmine dönüşerek okuyucuya sunuluyor.

Sapfo'nun şiirlerinde lirizm ile birlikte "idilik" ve hatta "bukolik" olarak ifade edebileceğimiz dingin, fakat aynı zamanda insanı uçurtan duygusallıkta, ılık dolu bir hava esmektedir. Sapfo'nun dizelerinde Ege bölgesinin tüm insanlığı ısıtan ve aydınlatan, insanlığın ortak duygu mirasını oluşturan o düz sözle anlatılamaz heyecanı vardır.

Sapfo'nun şiirleri, –hangi cins olursa olsun– gerçek sevginin ifadeleridir.

Şair hakkında daha önce sözünü ettiğimiz çok geniş ve zengin bibliyografide, kişilik yapısına yönelik yukarıdaki değerlendirmeleri tekrarlayan tek bir yayından (Manieri, F., Saffo; ap-

punti di metodologia generale per un approccio psichiatrico, 1972) başka bir çalışmaya rastlamış olmadığımız gibi, o yayını da, maalesef, inceleme olanağını bulmuş değiliz.

Ancak, Sapfo'nun kişiliğinin psikiyatrik değerlendirilmesi üzerinde durulmasının gerektiği kanısındayız. Okuyucu, Sapfo'nun şiirlerindeki yaygın duygusallığın bol depresiv öğelerle harmanlanmış olduğunu hemen anlar. Kendi özyaşamına ait şiirlerde, hemen daima rastlanan terk edilmiş olma, yalnız bırakılma, ayrılma, sevgiliyi ve genelde gelmeyecek sevgiliyi bekleme, yaşlanma, beğenilmeme öğeleri depresiv ruh halinin tipik ifadelerini oluşturmaktadır. Gayet doğaldır ki, yas ve evlenme törenleri için hazırlanmış, bir dereceye kadar "ticari" amaçla yazılmış olarak kabul edebileceğimiz şiirlerde böylesine bir duygulanımı aramamız anlamsızdır. Fakat, biraz yukarıda işaret etmiş olduğumuz gibi, Sapfo'nun kendi öz duygularının ifadeleri olan şiirlerinde bu husus belirgindir. Hatta, bazen bu depresiv öğelerin nörotik boyutları aşır tipik psikotik bir özellik aldıklarını da görmekteyiz. Nitekim, 94 sayılı şiirdeki "benim için ne bal ne de arı kaldı artık" sözü ile 54 sayılı şiirdeki, "nasıl da kayıp gitti canım, / ne güler, ne sevinir, ne de malda kaldı gözüm; / ...ölmektir / istediğim" sözlerindeki yakınmalar, klinik psikiyatri açısından, mutlak bir umutsuzluk, yıkım ve sevinememe, hayattan zevk ve tat alamama, servet ve maddi varlığın kişiye herhangi bir mutluluk ve güven duygusu vermemesi bir yana, suçluluk duygusuna neden olması, kişinin tek arzusunun hayatının sonlanması veya sonlandırılması olması gibi, tipik melankolik bir hastanın hekimine anlattığı yakınmaların aynısıdır.

Sapfo'nun Kerkila adında bir erkekle evli olduğunu ve hatta Kleis adında bir de kızı olduğunu bilmekteyiz. Şiirlerinde kocasından ve ona karşı duyduğu herhangi bir sevgiden, ondan beklediği herhangi bir sevilme duygusundan söz etmemekle birlikte, kendisinin, karşı cins ile ilişkileri olduğu apaçıktır. Kaldı ki, şiirlerinde Kleis'ten büyük bir sevgi ve hayranlıkla, gerçek bir

anne şefkatiyle söz ettiğini görmekteyiz. Görülüyor ki, Sappho'da, cinsel açıdan hem homoseksüel, hem de heteroseksüel yaklaşım birlikte bulunmaktadır. Kendisinin, homoseksüel davranışından da mutlu olduğu ve bu duyguları şiirlerinde açıklamaktan hiç çekinmediği görülür. Kişisel değer yargıları ve istekleri ile çatışmayan ve dolayısıyla kendisi için bir sıkıntı yaratmayan bu homoseksüalitenin bazen aktif, bazen de pasif bir özellekle aldığı görülmektedir. Nitekim, genelde bir aktif homoseksüel davranış içinde bulunmakla birlikte, 128 sayılı şiirde, Atinalı bir kadının sevgilisine kendisi hakkında, "işte böyle Sappho, yoksa sevmem seni artık; / sevgili vücudunu kaldır da yataktan, / çık, seyredeyim seni; / at üstünden Sakız yapısı elbiseni, / ve, el dokunmamış zambak misali / çeşmede yıkan sularla; / Kleida'mız getirsin sedir'in rahihasını / sarı harmaniyelerle kızıl örtüler / sararlarken vücuduna / ve, işte, sen üstüne geçirirken şalını / çiçek açmış fidanlardan taşlar öreceğim o güzel saçlarına; / gel ama artık, tatlım / çıldırttı beni güzelliğin / / gerçekten, ancak bir tanrı olabilir / tüm bunları sunan bize / ..." dizelerini söyletirken, pasif homoseksüel davranışta da bulunduğunu ve bundan da zevk aldığını açıklar.

Böylece, bir taraftan aktif ve pasif homoseksüel yaşamın yanında heteroseksüel yaşamın da varlığı gözönüne alındığında, Sappho'nun, cinsel yaşam açısından biseksüel olduğu ortaya çıkar. Yani Sappho, kendisinde homoseksüel istek ve dürtüler, homoseksüe' yaşam baskın olmakla birlikte, heteroseksüel yaşamı da sürdürmüş, anne de olmuştur.

Sappho'nun psikiyatrik analizinde, üzerinde önemle durulması gereken bir nokta da, Levkades uçurumundan kendisini atarak, yani intihar ederek hayatını sonlandırmış olmasıdır.

Yukarıda açıkladığımız gibi, şiirlerinin psikiyatrik değerlendirilmesinde, genelde "nörotik" olarak kabul etmemiz gereken şairle ilgili, kendisini intihara götürecek açık bir belirtiye rast-

lanmamaktadır. Bu intiharın, şairin Faon isimli Lesbos'lu bir liman memuruna –bir erkeğe– karşı duymuş olduğu ümitsiz bir aşka bağlanmak istenmesi, tüm ciddi Sapfo uzmanları tarafından reddedildiği gibi, bize göre de bu söylentinin tutulacak bir tarafı yoktur. Kaldı ki, Sapfo hiçbir şiirinde ne herhangi bir Faon'dan, ne de kendisini intihara sürükleyecek böyle bir aşkından söz etmektedir. Şiirlerinde tüm duygusal yaşamını en ince ayrıntısına kadar tam bir açıklıkla dile getiren Sapfo'nun, hele hayatını sonlandırmasına neden olacak böyle bir aşktan söz etmemiş olması beklenemez. Anlaşıyor ki, şairin intihar etmesinde bilimsel açıdan kabul edilebilecek bilinçsel düzeyde belirgin bir neden yoktur. Ne var ki, yukarıda sözünü ettiğimiz 94 ve 54 sayılı şiirlerdeki tipik melankolik ifadeler ile ölümle sonuçlanan intihar girişimini bir bütün olarak değerlendirecek olursak, Sapfo'nun bir yaşam ve duyuş kalıbı olarak göstermekte olduğu “nörotik depression”un zaman zaman psikoz seviyesine vardığını; kendisinin ciddi “psikotik depression nöbetleri” geçirmiş olup, bu intiharının böylesine bir melankoli nöbetinin sonucu ve de ifadesi olarak gerçekleşmiş olduğunu kabul etmemiz gerekmektedir.

Elinizdeki Türkçe çeviri, Sotiris Kakisis'in Nefeli Yayınevi'nce yayınlanan Yeni Yunanca çevirisindeki dizin takip edilerek; fakat, o yayında Yeni Yunanca ile birlikte bulunan Eski Yunanca orijinali esas alınarak; ve S. Kakisis'in son derece güzel ve kusursuz çevirisinden de bazı noktalarda yararlanılarak yapılmıştır.

Sapfo'nun yaşamı ve eserinin edebiyat tarihi açısından değerlendirilmesi konusunda ise, A. D. Skiadas'ın **Arhaikos Lirismos 2** (Kardamıça Yayınları, Atina, 1981) adlı kitabından yararlanmıştır.

Sapfo şiirlerinin tümünü kapsayan böyle bir çevirinin, şair ile ilgili bibliografinin, şairin yaşamı ve edebiyat tarihindeki ye-

ri hakkında kısa bilginin, ve ayrıca, bu çeviriye özgü ve tamamen orijinal olan, şairin kişiliğinin psikiyatrik irdelenmesinin Türk aydın okura yararlı olacağına inanıyorum.

Dr. Kriton Dinçmen
Temmuz 1993

*uçuşan sözlerle
şarkıma başlarım ben*

ποικιλόθρον' ἄθανάτ' Ἀφρόδιτα,
 παῖ Δίος δολόπλοκε, λίσσομαί σε,
 μή μ' ἄσαισι μηδ' ὀνίαισι δάμνα,
 πότνια, θῦμον,

ἀλλὰ τυίδ' ἔλθ', αἵ ποτα κατέρωτα
 τᾶς ἑμας αὖδως αἰοῖσα πῆλυι
 ἔκλυες, πάτρος δὲ δόμον λίποισα
 χρύσιον ἤλθες

ἄρμ' ὑπασδεύξαισα· κάλοι δὲ σ' ἄγον
 ὤκεες στρουθοὶ περὶ γᾶς μελαίνας
 πύκνα δίνεντες πτέρ' ἀπ' ὠράνω ἵθερος διὰ μέσσω·

αἶψα δ' ἐξίκοντο· σὺ δ', ὦ μάκαιρα,
 μειδιάσαιο· ἄθανάτῳ προσώπῳ
 ἤρε' ὅττι δηῦτε πέπονθα κῶττι
 δηῦτε κάλημι

κῶττι μοι μάλιστα θέλω γένεσθαι
 μαινόλῃ θυμῷ. τίνα δηῦτε Πείθῳ
 μαῖσ' ἄγην ἐς σὰν φιλότατα; τίς σ', ὦ
 Ψάπφ', ἀδικήει;

καὶ γὰρ αἰ φεύγει, ταχέως διώξει,
 αἰ δὲ δῶρα μὴ δέκετ', ἀλλὰ δώσει,
 αἰ δὲ μὴ φίλει, ταχέως φιλήσει
 κῶν' ἐθέλοισα.

ἔλθε μοι καὶ νῦν, χαλέπαν δὲ λῦσον
 ἐκ μερίμναν, ὅσσα δὲ μοι τέλεσσαι
 θῦμος ἱμέρρει, τέλεσον, σὺ δ' αὐτα
 σύμμαχος ἔσσο

1.

görmeli tahttaki sen
Zeus'un kızı, baştan çıkarıcı ölümsüz Afroditi
yalvarırım sana, sahibem benim,
hüzün ve mâraza esir etme gönlümü;

koş da gel,
bir zamanlar,
seni uzaklardan arayan sesimi duyduğunda
baba sarayını bırakıp som altından arabanı koşturarak
bana geldiğin gibi;

ve seni, bu kara toprağa
göğün tepelerinden ve de rüzgârın içlerinden
sayısız kanat çırpmalarıyla ne güzel bana getirirdi serçeler;
hemen de aşağı indiler;

ve kutsanmış sen,
yüzünde o tanrısal gülümseme,
sordun,
ne oldu da yeniden böylesine seni ararım ben;

ne olacak! deli gönlüm daha da fazlasını arar

*neyin var gene,
Pitho'dan hangi kadını istersin getirsin kucağına,
kimdir Sapfo, seni böylesine kıskandıran?*

*senden kaçsa da, çarçabuk dönecek sana!
armağanların mıdır küçümsediği? sana, o sunacak!
ve, o istemese de, benim ona seni arattırarak*

yaklaş gene bana, yandaşım ol ki benim
gerçekleştir tüm arzuladıklarımı
kurtararak beni o kahredici düşüncelerden

φαίνεται μοι κῆνος ἴσος θεοῖσιν
 ἔμμεν' ὦνῆρ, ὅττις ἐνάντιός τοι
 ἰσδάνει καὶ πλάσιον ἅδ' ὤφονείσας ὑπακούει

καὶ γελαίσας ἱμέροεν, τὸ μ' ἦ μὰν
 καρδίαν ἐν στήθεσιν ἐπτόαισεν·
 ὥς γὰρ ἐσ σ' ἰδὼ βρόχε' ὥς με φώναισ' οὐδ' ἐν ἔτ' εἵκει,

ἀλλὰ καὶ μὲν γλῶσσα φέαγε, λέπτον
 δ' αὐτίκα χροῖ πῦρ ὑπαδεδρόμακεν,
 ὀππάτεσι δ' οὐδ' ἐν ὄρρημ' ἐπιρρόμβεισι δ' ἄκουαι,

ἀ δὲ μ' ἰδρῶς καρχέεται, τρόμος δὲ
 παῖσαν ἄγρει, χλωροτέρα δὲ ποίας
 ἔμμι, τεθνάσκειν δ' ὀλίγω 'πιδεύην
 φαίνομ' -

ἀλλὰ πᾶν τόλματον ἐπεὶ καὶ πένητα

ona tatlı bir şeyler fısıldaşır ya da işve ile gülümserken
tanrılaşırçasına sana bakar erkeğin;
oysa, benim kalbim parçalanır göğsümün kafesinde

nasıl da sesim kısılır da kaybolur
kitlenir dilim, vınlar kulakcıklarım,
buğulanır gözlerim,
terlerim ve titreme kaplar beni,
ottan da yeşil kesilir
ve de yaklaşırım ölüme;

ama, böylesine isem de fakir, her şeye cesaretle girişmem gerek

3.

ἄστερες μὲν ἄμφι κάλαν σελάνναν
ἄψ ἀπυκρύπτουσι φάεννον εἶδος,
ὄπποτα πλήθοισα μάλιστα λάμπησ' ἀργυρία γᾶν

4.

]ἄμφι δ' ὕδωρ
]ψῦχρον κελάδει δι' ὕσδων
μαλίνων, αἰθυσσομένων δὲ φύλλων
κῶμα κατάρρει

3.

yanında parıldayan yıldızlar
hemen örter ışığını ve ısıldamaz artık,
serptiğinde toprağa gümüşünü
dopdolu güzel mehtab

4.

elma ağacının dallarından süzülürken buz gibi su
söyler şarkısını;
uyku bizi sararken
üstteki yaprakların hışırtısında

5.

]ἔλθε Κύπρι
χρυσίαισιν ἐν κυλίκεσσιν ἄβρωσ
συμμεμιγμένον θαλίαισι νέκταρ
οἶνοχόεισα

6.

ἦ σε Κύπρος καί Πάφος ἦ Πάνορμος

7.

]τάδε νῦν ἐταίραις
ταῖς ἔμαισι τέρπνα κάλως αἰείσω

5.

gel bana Kıbrıslı,
şölenlerimize böylesine uygun giden şarabı
sun altın kadehlerde

6.

elde tutar seni Panormos ya da Kıbrıs ve de Pafos

7.

böylesine tatlı şarkı söyleyeceğim, güzelce, kadın sevgililerime

8.

ταῖσι δ' αὖ ψυχρὸς μὲν ἔγεντο θυμὸς
παρ δ' ἴεσι τὰ πτέρω

9.

αἴ θ' ἔγω, χρυσοστέφαν' Ἀφρόδιτα,
τόνδε τὸν πάλον λαχόνην

10.

Ἰπόδας δὲ
ποίκιλος μάσλης ἐκάλυπτε, Λύδιον κάλον ἔργον

8.

buz kesti de içleri,
saçtılar etrafa tüylerini

9.

oh, altın taçlı Afrodite'im benim,
yardım et
bana düşün bu nâdide armağan

10.

ve de Lydia'dan getirilmiş güzel bir kumaştan
canlı renkli bir elbise
örtüyordu bacaklarını

11.

τὸν δ' ἐπιπλάζοντ' ἄνεμοι φέροιεν
καὶ μελέδωναι

12.

]ἢ τιν' ἄλλον
μᾶλλον ἀνθρώπων ἔμεθεν φίλησθα;
ἔμεθεν δ' ἔχησθα λάθαν

11.

rüzgârlarla kaygılar
debelendirsın,
niyeti kötü olanını

12.

yoksa, bir başkası mıdır benden fazla hoşlaandığın
ve de, beni unuttun mu artık?

13.

ταῖς κάλαισιν ὕμμι νόημα τῶμον
οὐ διάμειπτον

14.

αἶ με τιμίαν ἐπόησαν ἔργα
τὰ σφὰ δοῖσαι

13.

siz güzeller için hiç değışmez benim fikrim

14.

bu kadınlar sunarken yapıtlarını bana,
şereflendirirler de beni

15.

σοὶ δ' ἔγω λεύκας ἐπὶ βῶμον αἶγος

16.

ἀρτίως μ' ἄ χρυσοπέδιλλος Αὔως

17.

ἀστέρων πάντων ὁ κάλλιστος

15.

ben de senin için beyaz keçi getiririm sunağa

16.

henüz beni uyandırdı, ayağı altın sandallı tan

17.

tümünden de değerli yıldız sensin,
bir tek

18.

καὶ ποθήω καὶ μάομαι

19.

]κατ ἔμον στάλαγμον

20.

φαίνεται Φοι κῆνος

21.

κάπιλείψω τοι

18.

eriyip giderim arzularken seni ben

19.

son nefesimde

20.

bana hep aynı görünür o

21.

senin için bırakacağım, beriye

[πότνιαι] Νηρήιδες; ἀβλάβη[ν ἔ]-
 [μον κασί]γνητον δ[ό]τε τυίδ' ἔκεσθαι,
 [κῶσσα F]οι θύμωι κε θέλῃι γένεσθαι
 [πάντα τε]λέσθην,

[ὅσσα δὲ πρ]όσθ' ἄμβροτε, πάντα λῦσα[ι]
 [ὥς φίλοι]σι Φοῖσι χάραν γένεσθαι
 [κώνιαν ἔ]χθροισι· γένοιτο δ' ἄμμι
 [μήποτα μ]ηδ' εἷς.

[τὰν κασιγ]νήταν δὲ θέλοι πόησθα[ι]
 [ἔμμορον] τίμας, [ὄν]ιαν δὲ λύγραν
 [ἐκλύοιτ'], ὅτοισι π[ά]ροιθ' ἀχεύων
 [τῶμον ἐδάμ]να

[κῆρ ὀνειδισ]μ' εἰσαίτω[ν], τό κ' ἐγ χρωῖ
 [κέρρον ἤλ]λ' ἐπαγ[ορί]αι πολίταν,
 [καὶ βράχυ ζ]αλεῖπ[ον ἄ]νῃκε δαῦτ' οὐ
 [κεν διὰ μά]κρω.

[ἀλλ' ἄκουσον]ον, αἶ κ[ε, θέα, μέλεσ]σι
 [σοὶ φρέν' ἴαινο]ν, σὺ [δὲ] λύγ[ρ' ἐ]ρέ[μ]ναι
 [νύκτι πάντα κατ]θεμ[έ]να κάκων [παρ']
 [ἄμμιν ἀλάλχο]ις

efendim benim, su perilerim, uzatın elinizi ki
 sapasağlam dönsün bana kardeşim,
 ve, ne de arzularsa gönlü
 yardım edin de gerçekleşsin

ve kurtulsun hatalarının tümünden,
 dostları için sevinç, düşmanları için olsun diken,
 ve de yolunda artık çıkmasın
 başka tek bir düşman

ve beni, kız kardeşini ortak etsin ki şereflerine,
 silip götürsün
 şehirde dolaşan dedikoduyu duyduğumda
 içimi parçalamış utancın acısını;
 bir an için gitse de, gene bana dönerdi
 fazla ilerlemeden uzaklara

ve tanrıçam, şarkılarımla ruhunu okşamışsam şayet bir an,
 bu karanlık gecede kov bizden kötülükleri
 gelmesin onlar bir daha geri

[Κύ]πρι, κα[ί σ]ε πι[χροτέρ]αν ἔπειρ[εν].
οἱ [δὲ καυχάσαντο τόδ' ἐνέ]ποντες,
Δω[ρίχα τὸ δεύ]τ[ερον ὥς πόθε]ινον
εἰς ἔρον ἦλθε

Dariha bir başka güzele gönül verdi diye
başkaları ederken alay,
sen de Kıbrıslı
daha da acı sözlerle katılırdın

[ο]ἱ μὲν ἱππῆων στρότον οἱ δὲ πέσδων
οἱ δὲ νάων φαῖσ' ἐπ[ι] γᾶν μέλαιναν
[ἔ]μμεναι κάλλιστον, ἔγω δὲ κῆν' ὄττω τις ἔρατα

[πά]γχι δ' εὐμαρες σύνετον πόησαι
[π]άντι τ[ο]ῦτ' ἄ γὰρ πόλυ περσκόπει[σ]α
[κάλ]λος [ἀνθ]ρώπων Ἑλένα [τὸ]ν ἄνδρα
[κρίνεν ἄρ]ιστον

[ὅς τὸ πᾶν] σέβας Τροία[ς ὅ]λεσσε]εν,
[οὐδέ π]αῖδος οὐδέ φ[ί]λων το[κ]ήων
[οὐδεν] ἐμνάσθ', ἀ[λλὰ] παρὰ[γα]γ' αὐταν
[Κύπρις ἔρ]αι]σαν.

[ἦ μάλ' εὐκ]αμπτον γάρ [ἔ]φου βρότων κῆρ
[καὶ μάτ]ει κούφως τ[ό]δ', ὅ κε ν]οήσῃ.
[ἀλ]λὰ νῦν Ἀνακτορί[ας γε] μ[ά]μναι-
[μ' οὐ] παρεοίσας,

[τᾶ]ς τε βολλοίμαν ἔρατόν τε βᾶμα
κάμάρυγμα λάμπρον ἴδην προσώπω,
ἦ τὰ Λύδων ἄρματα κᾶν ὄπλοισι
[πεσδομ]άχεντας.

[εὐ μὲν ἴδ]μεν οὐ δύνατον γένεσθαι
[λῶστ'] ὄν' ἀνθρώπ[οις, π]εδέχην δ' ἄρασθαι

bazıları süvariye, bazıları piyadeyi
 bazıları da yeğler gemileri;
 bana sorarsan ama,
 bu kara toprakta, insanın arzuladığıdır en güzel olanı

basittir bu, çok basit, herkes anlasın beni:
 Eleni, ki güzellikte ölümlüler arasında yoktu eşi,
 kocasını ve tacını bıraktı da
 Kıbrıslı'nın ağlarına takılarak
 çocuklarını ve de değerli soyunu unuttu gitti;
 kocası geri getirmek için onu
 kutsal Truva'yı yok etti yıktı;

hemen kanar insanın gönlü
 ve elde etmek ister o an
 aklından geçeni;
 işte ben de,
 ne Lydialılar'ın silahlarıdır ne de savaş arabaları,
 ama, Anaktoria'mdır özlemle hatırladığım

onun öylesine sevdiğim yürüyüşünü
 ve de yüzünde yanan o ışığı
 tekrar görebilmeyi arzuladım;

kusursuzluk elde edilmez, biliyorum ben bunu;
 azı elde etmek içindir
 tüm çabamız

πλάσιον δὴ μ[οί ποτ' ὄναρ παρέστα,]
 πότνια Ἥρα, σὰ χ[αρίεσσα μόρφα]
 τὰν ἀράταν Ἀτρ[είδαι ἴδον κλει-]
 τοι βασίλῃες·

ἐκτελέσαντες [γὰρ Ἄρεος ἔργον]
 πρῶτα μὲν π[ὰρ ὠκυρόω Σκαμάνδρῳ]
 τύιδ' ἀπορμάθε[ντες ἐπ' οἶκον ἱκνῇ]
 οὐκ ἐδύναντο,

πρὶν σὲ καὶ Δί' ἀντ[ιάσαι μέγιστον]
 καὶ Θυῶνας ἱμ[ερόεντα παῖδα]·
 νῦν δὲ κ[αὶ ῥέζοισι θύῃ πόλιται]
 κατὰ τὸ πά[λαιον]

ἄγνα, καὶ κά[λον κατὰγοισι πέπλον]
 [π]άρθ[ενοι, σὺν ταῖσι δὲ καὶ γύναικες,]
 [ἀ]μφί σ[όν βῶμον πύκιναι στάθειςαι]
 [

]αν ἱλ[
 ἔμμεν[αι Ἥ-]
 ρα ἑπιφάνεισα

25.

Hera, efendim benim, bir an düşümde göründü o asil yüzün;
güçlü kralların, Atris'lerin,
Aris'in işini bitirir, ve
Skamandros'un hızlı sularında memleketlerine dönmek ister de
sana ve de büyük Zeus ve Thyoni'nin sevgili çocuğuna
yalvarmadan evlerine dönemezlerken
yaptıkları sunu sırasında gördüklerinin aynısı;

kızlarla kadınlarımız güzel örtüler taşıırken şana
toplanırlar sunağının çevresinde,
ve insanlar gene de içtenlikle sunar sana istediklerini;

ve, Hera göründü!

]ανάγ[
[ἀλλὰ μ]εμνάσεσθ' α[
 ἄ]μμες ἐν νεό[τατι
 ἐ]πόημεν.

[πόλλα μ]ὲν γὰρ καὶ κά]λα
[πάσχο]μεν· πόλ[λαις δὲ θεῶν ἐόρταις]
[καὶ χ]ο[ρ]εΐαις δ'

26.

nasıl da gençlikte eğlenmiştik biz,
düşünün bir kere;
öylesine çok ve güzel şeyler yaşadık ki çünkü,
bunca tanrı şöleninde
ve de oyunda

ὥς γὰρ ἄν]τιον εἰσίδω σ[ε]
 Ἑ]ρμιόνα τεαύ[τα]
]ξάνθαι δ' Ἑλέναι σ' ἔτ[σ[κ]ην
 [οὐδὲν ἄει]κας,

[αἰ θε]μῖς θνάταις, τόδε δ' ἴσ[θι]
 [καλλόναι] παίσαν κέ με τὰν μερίμναν

gözlerim seni ilk gördüğünde
işte Ermioni, derim,
sarışın Eleni'nin aynısı;

ve, gerçekten de onun gibisin sen;
ölümlülerle benzetmem gerekirse onu,
bil ki, güzelliğindir hep aklıma gelen

]κέλομαί σ[ε
 [Γογ]γύλα, [πέφα]νθι λάβοισα μά[νδυν
 [γλα]κτίναν. σὲ δηῦτε πόθος τ[
 ἀμφιπόταται

τὰν κάλαν· ἃ γὰρ κατάγωγis αὐτα
 ἐπτόαισ' ἴδοισαν· ἔγω δὲ χαίρω·
 καὶ γὰρ αὐτα δὴ τ[όδ]ε μέμφ[εταί σοι]
 [K]υπρογέν[ηα],

[τ]ᾶς ἄραμα[ι
 τοῦτο τω[
 [β]όλλομα[ι

28.

gene çevrende kanat çırparken arzu
süt gibi beyaz giysine bürün de çık karşıma,
yalvarırım sana Gogilla;
çarpılsa da elbiseni gören her kadın,
ben, ancak beğenirim;
dualarımda hep andığım Kıbrıslı'nın da
sana gözü var, çünkü

] θαμέω[ς
] ὅττινας [γὰρ]
 [εὖ θέω, κῆνοί με] μάλιστα πά[ντων]
 [δηῦτε σίνοντα]ι.

]ἔγω δ' ἔμ' αὐται
 τοῦτο σύννοιδα

yardım ettiklerimdir ki,
herkesten de fazla
ellerinden geldiğince bana haksızlık eden;
bunu da çok iyi bilirim ben

νυκτ[
 πάρθενοι δ[
 παννυχίσδ[οισ]α [ι]
 σὰν αἰείδοιεν φ[ιλότατα καὶ νύμ-]
 φας ἰοκόλπω,

ἀλλ' ἐγέρθεις ἡθ[έοις]
 στεῖχε σοῖς ὑμάλικ[ας, ὥς κ' ἐλάσσω]
 ἥπερ ὅσον ἄ λιγύφω[νος ὄρνις]
 ὕπνον [ῖ]δωμεν

bitti gece,
 uykusuz kaldı kızlar;
 ve de büyük aşkını, koyu menekşeli gelini
 söyleriz hep şarkılarımızda;

kalk artık yataktan da
 git erkek arkadaşlarına;
 biz de,
 tatlı sesli bülbülden az uyuyalım bu gece

31.

]λε γὰρ
]κάλος
]ακαλα κλόνει
]κάματος φρένα
]ἀλλ' ἄγιτ', ὦ φίλαι,
]ἄγχι γὰρ ἀμέρα

o tatlı uyuşukluk nasıl da çeldi aklımı;
 çekip gidin sevgililerim,
 ağarmaktadır artık gün

Κυπρο[]ας
 κάρυξ ἦλθε θε[] ελε[] θεις
 Ἰδαος τάδε κα[] φ[άνε]ις τάχως ἄγγελος

<

>

τάς τ' ἄλλας Ἀσίας τ[]δε γὰν κλέος ἄφθιτον·
 Ἐκτωρ καὶ συνέταιροι ἄγοισ' ἐλικώπιδα
 Θήβας ἐξ ἱέρας Πλακίας τ' ἀπ' αἰννάω
 ἄβραν Ἀνδρομάχαν ἐνὶ ναῦσιν ἐπ' ἄλμυρον
 πόντον· πόλλα δ' [ἐλί]γματα χρύσια κάμματα
 προφύρ[α κ]άλα τ' αὖ τ[ρ]όνα, ποίκιλ' ἀθύρματα,
 ἀργύρα τ' ἀνάρ[ι]θμα [ποτή]ρ[ια] κάλεφαις.
 ὡς εἶπ· ὀτράλεως δ' ἀνόρουσε πάτ[η]ρ φίλος,
 φάμα δ' ἦλθε κατὰ πτόλιν εὐρύχορον φίλοις.
 αὐτικ' Ἰλιάδαι σατίνει[ς] ὑπ' εὐτρόχοις
 ἄγον αἰμιόνοις, ἐπ[έ]βαινε δὲ παῖς ὄχλος
 γυναίκων τ' ἅμα παρθενικά[ν] τε τ[αν]υσφύρων·
 χῶρις δ' αὖ Περάμοιο θύγ[α]τρες [ἐπή]σαν·
 ἱπ[ποις] δ' ἄνδρες ὑπαγον ὑπ' ἄρ[ματα]
 π[άντ]ες ἡίθεοι· μεγάλωσσι δ[]
 δ' ἀνίοχοι φ
 π[] ἔ]ξαγο[ν]
 ἱ]κελοι θεοί[ς]
]ἄγνον ἀόλ[λεες]
 ὄρμαται []νον ἐς Ἰλιο[ν]
 αὖλος δ' ἀδυ[μ]έλη[ς]] τ' ὀνεμίγνυ[το]
 καὶ ψ[ό]φο[ς κ]ροτάλ[ων, λιγέ]ως δ' ἄρα πάρθενοι
 αἰδον μέλος ἄγν[ον ἱ]κα]νε δ' ἐς αἶθ[ερα]
 ἄχῳ θεσπεσί[α] γεγ[]
 πάνται δ' ἦς κατ' ὄδο]ις
 κράτηρες φιάλαί τ' ὁ[]υεδε[] ακ[]
 μύρρα κα]ἰ κασία λίβανός τ' ὀνεμείχυντο

ayağı çabuk, uçup giden haberci İdaos
 kusursuz şanlar içinde aşır geçtiler Asya'yı!
 Hektor ve arkadaşları
bol pazarlı Plakia ile kutsal Thebae'den
karagözlü Andromahi'yi kaçırdılar da
gemileriyle aşmaktalar
tuzlu denizleri;
pek çok altın bilezik,
güzel giysi ve harmaniye
çeşitli süsler ile sayısız gümüş kadehler
ve fildişi armağanlar
 yanlarına getirirler
 der demez,
 fırladı ayağa değerli baba,
 büyük kentte kardeşlere ulaştı haber
 ve hemen de İlos'un oğulları
 katırlarını koştu hızlı arabalarına;
 diri vücutlu kadınlarla kızlar binmişse de onlara,
 ayrı giderdi Priamos'un kızları;
 erkekler de savaş arabalarına koştu atları;
 tüm gençler koyuldu yola,
 kalabalıktı da fazla,
 arabacılar sürdü,
 çıktılar kentten;
 uyumlu idi tatlı sesli kaval ile vurmali sazlar
 ve de ince-tatlı sesleriyle kızlardı şarkıyı söyleyen;
 ta göklere ulaşırdı bir erişilmez seda;
 dopdolu tüm yollar testiler ve şişelerle,
 karışırdı birbirine
 günlükle kekik ve de tarçın kokuları;

γύναικε[ς] δ' [ἐ]λέλυσδ[ο]ν ὅσαι προγενέστερα[ι,
πάντες δ' ἄνδρ[ε]ς ἐπήρατον ἱαχον ὄρθιον
πάν', ὄνκαλέοντες ἐκάβολον εὐλύραν,
ὔμνην δ' Ἑκτορα κ' Ἀνδρομάχαν θεοεικέλο[ις

yaşlı kadınlar sesleniyor neşe içinde,
erkekler de ayağa kalkıp
güzel liri ile nişancıyı davet eden ilahiyi söylerler
bir ağızdan;
ve sonunda
tanrı benzeri Hektor ve Andromahi'ye de sundular şarkıları

33.

ἄς θέλετ' ὕμμες

34.

ἔγω δ' ἐπὶ μολθάκαν τύλαν κασπολέω μέλεα

35.

ἔρος δ' ἐτίναξέ μοι
φρένας, ὥς ἄνεμος κατ' ὄρος δρύσιν ἐμπέτων

33.

sizin arzuladığınız kadar onu

34.

yumuşak döşeğe uzatırım ben vücudumu

35.

dağdaki palamut dallarını eğip büken rüzgâr misali
aşk dağıttı aklımı

ἦλθες, κάλ' ἐπόησας, ἔγω δέ σ' ἐμαιόμαν
ὄν δ' ἔψυξας ἔμαν φρένα καιομέναν πόθωι

geldin, ne iyi ettin,
 öylesine arıyordum ki seni,
 serinlettin
 arzu ile yanan içimi

37.

ἡράμαν μὲν ἔγω σέθεν, Ἄτθι, πάλαι ποτά.
σμίκρα μοι πάϊς ἔμμεν' ἐφαίνεο κᾶχαρις

uzun süre önce sevmiştim seni, Atinalı kız;
ne var ki,
o zamanlarda
küçük ve masum
bir kız gibi idin sen

38.

ὁ μὲν κάλος ὅσον ἴδην πέλεται κάλος·
ὁ δὲ καῖγαθος αὐτίκα κῦστέρον ἔσσεται

38.

güzeldir, yanında kaldıkça güzel;
oysa,
iyi olanı ayındır,
yanında da
senden uzaklaşsa da

39.

οὐκ οἶδ' ὅτι θέω· δίχα μοι τὰ νοήματα

40.

χαῖρε πόλλα Γύριν' ἰσάριθμά τε τῷ χρόνῳ
ὄν [σέθεν] ἀπελειπόμαν

41.

ψαύην δ' οὐ δοκίμοιμ' ὀράνω δύσι πάχεσι

42.

βροδοπάχεες ἄγναι Χάριτες δεῦτε Δίος κόραι

43.

ἔλθοντ' ἐξ ὀράνω πορφυρίαν περθέμενον χλάμυν

39.

bilmem bir türlü ne istediğimi,
bocalarım hep iki karar arasında

40.

Yırrına, çok selam gönderirim ben sana,
senden uzak
tek başıma geçirdiğim zaman kadar

41.

göğü dokunmaya çabalamaz parmaklarım

42.

Zeus'un kızları geliniz,
gül renkli lekesiz güzeller

43.

kızıl giysileri içinde, göklerden geldi bize

κατθάνοισα δὲ κείσῃ οὐδέ ποτα μναμοσύνα σέθεν
 ἔσσετ' οὐδὲ ποκ' ὕστερον· οὐ γὰρ πεδέχῃς βρόδων
 τῶν ἐκ Πιερίας· ἀλλ' ἀφάνης κὰν Ἀίδα δόμῳ
 φοιτάσῃς πεδ' ἀμαύρων νεκύων ἐκπεποταμένα

44.

ve de öleceksin; ve sonra da herkes unutacak seni;
çünkü, Peria'dan bir gül süslemedi seni hiç;
solgun yüzünle, ölümler kalabalığı içinde
tek başına dolanacaksın
Hadis'te

45.

ὁ δ' Ἄρευς φαῖσί κεν Ἄφαιστον ἄγην βίαι

46.

οὐδ' ἴαν δοκίμωμι προσίδοισαν φάος ἄλιω
ἔσσεσθαι σοφίαν πάρθενον εἰς οὐδένα πω χρόνον
τεαύταν

45.

Aris zorla getirmeğe çalışır Hifestos'u

46.

sanmam ki,
senin kadar bilge bir bakire
bir daha görebilecektir gün ışığını

47.

τίς δ' ἀγροῖωτις θέλγει νόον...
ἀγροῖωτιν ἐπεμμένα σπόλαν...
οὐκ ἐπισταμένα τὰ βράκει' ἔλκην ἐπὶ τῶν σφύρων;

48α.

λεῦχαι τ' ἐγένον]το τρίχες ἐκ μελαίναν

48β.

[ἔγω δ φίλημμ' ἀβροσύναν,] τοῦτο καὶ μοι
[τὸ λά]μπρον ἔρος τῶελίω καὶ τὸ κά[λον λέ[λ]ογγε

47.

topuktan yukarısını kendisine yakıştıramadığı köylü elbisesiyle
hangi köylü kızıdır ki,
aklını çeldi senin

48a.

ağardı artık saçlar
ki, simsiyahtı bir zamanlar

48b.

ben de severim şehveti;
ve de benimdir
güneş aşkı benzeri bu ılık ile güzellik

ὄνοιρε μελαινα[
 φ[ο]ίταις ὅτα τ' ὕπνος

γλύκως θ[έ]ος, ἥ δεῖν ὀνίας μ[
 ζὰ χῶρις ἔχην τὰν δύναμ[

ἐλπις δέ μ' ἔχει μὴ πεδέχη[ν
 μῆδεν μακάρων ἐλ[

49.

uykuda gelirsin sen, karanlık gecede,
düş! tatlı tanrı!
nasıl da, gerçekten, kovarsın kaygıları!

kalmadı gücüm!
kurtulacağım umududur ki
ayakta tutar beni;
tek bir şey yok istediğim
kimseden

σύ δὲ στεφάνοις, ὦ Δίκα, πέρθεσθ' ἐράταις φόβαισιν
ὄρπακας ἀνήτω συναέρραισ' ἀπάλαισι χέρσιν·
εὐάνθεα γὰρ πέλεται καὶ Χάριτες μάκαιραι
μᾶλλον προσόρην· ἀστεφανώτοισι δ' ἀπυστρέφονται

sen de Dika,
körpe dallardan ör taçları da
narin ellerinle tak saçlara;
taçsız olanları hiç beğenmez ölümsüz Haris'ler,
severler çünkü onlar
çiçekleri

51.

εὐμορφοτέρα Μνασιδίκα τὰς ἀπάλας Γυρίνως

52.

ἄσαροτέρας οὐδαμὰ πῶραννα σέθεν τύχοισα

51.

tatlı Yirrına'dan da güzeldir Mnisidiki

52.

rastlamadım hiç,
senden de gururlu bir kadına

τέθνάκην δ' ἀδόλως θέλω·
ἃ με ψισδομένα κατελίμπανε

πόλλα, καὶ τόδ' ἔειπ[έ μοι·]
ὦμι' ὥς δεῖνα πεπ[όνθ]αμεν,
Ψάπφ'· ἥ μάν σ' ἀέκοισ' ἀπυλιμπάνω·

τὰν δ' ἔγω τάδ' ἀμειβόμεν·
χαίρισ' ἔρχεο κάμεθεν
μέμναισ', οἶσθα γὰρ ὥς σε πεδήπομεν·

αἱ δὲ μῆ, ἀλλὰ σ' ἔγω θέλω
ὀμναισαι, [τὰ σὺ] λ[ά]θσαι,
ὄσ[σ' ἄμμες φίλα] καὶ κάλ' ἐπάσχομεν·

π[ό]λλοις γὰρ στεφά]νοις ἔων
καὶ βρ[ό]δων κρο]κίων τ' ὕμοι
κάν []παρ' ἔμοι παρεθήκαο,

καὶ πό[λλαις ὑπα]θύμιδας
πλέκ[ταις ἀντ' ἀπ]άλαι δέραι
ἀνθέων ἐ[ράτων] πεποημμέναις

καὶ πόλλω[ι λιπάρως] μύρῳ
βρενθείῳ β[ασιληί]ῳι
ἐξαλείψαο κα[λλίκομον κάρα]

καὶ στρώμν[αν ἐ]πι μολθάκαν
ἀπάλαν πα[]α[]ονων
ἐξίης πόθο]ν ἄβρον νεαν]ίδων

ölseydim keşke;
 gözyaşlarımla tek başıma beni bıraktı gitti de,
 bir bunu söyledi arkasından

*kahrolalım artık biz,
 ne felakettir bu bizi bulan,
 inan ki, Sapfo, hiç istemem senden uzaklaşmayı*

ben de yanıt verdim ona
 üzülmeye, git de
 hatırla bazen beni;
 çünkü bilirsin seni burada nasıl da ağırladığımızı;
 ve unutmuşsan da şayet
 ben sana hatırlatayım,
 ne kadar da severdik biribirimizi
 ve ne de güzel geçmişti beraber günlerimiz;

*menekşe ve de sarı güllerden
 bana ne kadar taç örmüştün de yaslanmıştın yanıma,
 ve yıkardım o güzel başını
 Vrenthi'den gelen fesleğen ve de misklerle;
 söndürürdün de gizli arzularını kızların
 uzanınca yumuşacık döşeğe*

[Ἔρ-]

μας γ' εἴσηλθ' ἐπ' ὀ[νοίρατός μ', ἔγω δέ]
 εἶπον· ὦ δέσποτ' ἔπ[παν ὀλώλαμεν·]
 οὐ μὰ γὰρ μάκαιραν [ἔγωγ']
 οὐδεν ἄδομ' ἔπαρθ' ἄγα[ν ἔτ' ὀλβω,]
 κατθάνην δ' ἡμερός τις [ἔχει με καὶ]
 λωτίνους δροσόεντας [ὄχ-]
 τοις ἰδὴν Ἀχέρ[οντος]

geldi de, düşüme girdi Hermis;
 ben de dedim ki ona
efendim, nasıl da kayıp gitti canım,
ne güler, ne sevinir, ne de mala kaldı gözüüm;
tek bir şeydir arzuladığım,
Ahir'in sazlık nemli kıyılarını görmek
ölmektir
istediğim

ἀπύ] Σαρδ[ίων
 πόλ]λακι τυίδε [ν]ῶν ἔχουσα

ὥς πε[δε]ζώομεν, β[εβ]άως] ἔχεν
 σέ θέαισ' ἰκέλαν Ἀρί-
 γνωτα, σαι δὲ μάλιστ' ἔχαιρε μόλπαι.

νῦν δὲ Λύδαισιν ἐμπρέπεται γυναι-
 κесιν, ὥς ποτ' ἀελίῳ
 δύντος ἅ βροδοδάκτυλος σελάννα

πάντα περρέχοισ' ἄστρα· φάος δ' ἐπί-
 σχει θάλασσαν ἐπ' ἁλμύραν
 ἴσως καὶ πολυανθέμοις ἀρούραις,

ἅ δ' ἐέρσα κάλα κέχυται τεθά-
 λαισι δὲ βρόδα κάπαλ' ἄν-
 θρυσκα καὶ μελίλωτος ἀνθεμώδης·

πόλλα δὲ ζαφοίταισ' ἀγάνας ἐπι-
 μνάσθεις· Ἄτθιδος, ἡμέρῳ
 λέπταν ποι φρένα κῆρ δ' ἄσαι βόρηται,

κῆθι δ' ἔλθην ἄμμ' ὄξυ βόαι, τὰ δ' οὐ
 νῶντ' ἄ[π]υστα νύξ πολύω[ς]
 γαρύ[ει δι'] ἄλος π[]ντο μέσσον

Sardis'ten ise de uzakta
 beraber yaşadığımız oralara gider sıklıkla aklı;
 Arignota sahiplenmişti de seni,
 tanrıça gibi görünürdün sen ona;
 ve de eriyip giderdi
 sesini duyduğunda;

şimdi de, Lidyalı kadınlar içinde,
 güneşin yatışından sonra
 tüm yıldızları gölgeleyen gül parmaklı mehtap gibi
 ayırtır kendisini;

tuzlu denizle çiçekli toprağa saçar da ışığını,
 güller açar ve de boy atar körpe dallarla
 çiçek açmış yonca
 serpilirken etrafa serinliğin tatlılığı;

Atinalı güzel kız geldikçe aklına
 arzu içinde kıvrılır,
 kor olurken yumuşak ruhu ve de kalbi
 çağırır tüm gücü ile yanına bizi;

ve gözetlerken etrafta gece,
 bilir
 denizleri aşıp bize ulaşamayan tüm sözleri

56.

χερρόμακτρα δὲ κάγ γενύων
πορφύρα καταρταμένα, τὰ Τῆμας
εἷς [τ'] ἔπεμψ' ἀπὺ Φωκάας,
δῶρα τίμια

57.

γλύκη μαῖτερ, οὔτοι δύναμαι κρέκην τὸν ἴστον
πόθωι δάμεισα παῖδος βραδίναν δι' Ἀφροδίταν

56.

Timas'ın Fokea'dan gönderdiği kızıl mendil ile
örtersin yüzünü;
değerlidir, armağan

57.

tatlı anacığım benim
eğiremem artık ipliği;
yaralandım, sevdalandım;
Afroditi'yedir
tüm günahı bunun

58.

Ἔσπερε πάντα φέρων ὅσα φαίνολις ἐσκέδασ' αὔω,
φέρεις ὄιν, φέρεις αἶγα, φέρεις δ' ἄπυ μᾶτερι παῖδα

59.

οἶον τό γλυκύμαλον ἐρεύθεται ἄκρωι ἐπ' ὕσδωι,
ἄκρον ἐπ' ἀκροτάτῳ, λελάθοντο δὲ μαλοδρόπῃς,
οὐ μὲν ἐκλελάθοντ', ἀλλ' οὐκ ἐδύναντ' ἐπίκεσθαι

58.

gün batımı geri getirir parlak tanın dağıttıklarını;
oğlağı da kuzuyu da,
anaya çocuğunu da

59.

dalın, en tepedeki dalın ucundan
sarkar
elmanın en tatlısı;
bıraktılar orada onu, koparmadılar;
sanma ki unuttular;
uzanamadı ki kimse
tâ oralara

οἷαν τὰν ὑάκινθος ἐν ὥρεσι ποίμενες ἄνδρες
πόσοι καταστείβοσι, χάμαι δέ τε πόρφυρον ἄνθος

Çobanın ayakları altında çiğnenen
yamaçlardaki sümbül gibi,
yere saçılır kızıl iek

61.

ἦρ' ἔτι παρθενίας ἐπιβάλλομαι;

62.

ὦ κάλα, ὦ χαρίεσσα

63.

δώσομεν, ἦσι πάτηρ

61.

saklayayım mı daha ben
kızlığını

62.

tatlım benim, güzelim benim

63.

buyurdu peder: *verelim*

64.

θυρώρωι πόδες ἐπτορόγυιοι,
τὰ δὲ σάμβαλα πεμπεβόηα,
πίσσυγγοι δὲ δέκ' ἐξεπόναισαν

65.

ἱψοὶ δὴ τὸ μέλαθρον ἀέρρετε, τέκτονες, ἄνδρες,
ὕμῃναον
γάμβρος γὰρ θαλάμοις εἰσέρχεται ἴσος Ἄρενι·
ὕμῃναον
οὐ μὰν ἰσόθεος, μεγάλῳ δ' ἄνδρος πολὺ μείζων
ὕμῃναον
πέρροχος ὥς ὅτ' αἰιδος ὁ Λέσβιος ἀλλοδάποισιν

64.

yedi arşın uzatmış kapıcı ayaklarını;
beş öküzün derisinden yapılmış çarıkları,
ne var ki
on saraç uğraş verdi onlara

65.

hey, ustalar! yükseltin daha bu çatıyı,
Aris'in ta kendisidir çünkü, güvey giren evimize;
tanrı değil, ama insanların en güçlüsü,
Lesbos'un yaban ellerinde en tanınmış şarkıcısı

66.

ὄλβιε γάμβρε, σοὶ μὲν δὴ γάμος, ὥς ἄραο
ἐκτετέλεστ', ἔχῃς δὲ πάρθενον ἄν ἄραο

67.

οὐ γὰρ ἑτέρα νῦν πάις ὦ γάμβρε τεαύτα

68.

παρθενία, παρθενία, ποῖ με λίποισα οἴχῃ;
οὐκέτι ἤζω πρὸς σέ, οὐκέτι ἤζω

66.

mutlu damat, istediğın gibi oldu düğün,
arzuladığın kızı da kazandın

67.

bulamazsın, damadım, buna benzer tek bir kızı

68.

kızlığım benim, kızlığım
neden bırakır da beni, kaçarsın?
sana artık hiç dönmem,
dönemem artık ben sana

69.

σοὶ χάριεν μὲν εἶδος, ὅππατα δ[
μέλλιχ', ἔρος δ' ἐπ' ἡμέρτῳ κέχυται προσώπῳ
] τετίμακ' ἔξοχά σ' Ἀφρόδιτα

70.

τίῳ σ' ὦ φίλε γάμβρε, κάλῳς εἰκάσδω;
ὄρπακι βραδίνῳ σε μάλιστ' εἰκάσδω

69.

vücudun ince narin
ballıdır gözlerin,
aşktır yüzünde ışıldayan;
belli ki,
tüm ustalığını sana kullandı
Afroditi

70.

sevgili damadım,
nasıl seni tarif etmem gerek?
en uygunu,
taptaze bir fidansın sen, demem gerek

71.

χαῖρε, νύμφα, χαῖρε, τίμιε γάμβρε, πόλλα

72.

χαίροις ἅ νύμφα, χαιρέτω δ' ὁ γάμβρος

73.

τὰν δὲ φυλάσσετε ἐννε[άβοι]οι
γάμβροι [τᾶν] πολίων βασίλῃες

71.

mutlu ol, gelin kızım benim,
sen de beraber
değerli damadım

72.

uzun yaşa, gelin kızım benim,
tadını al yaşamın
kocanla birlikte

73.

kent kralları damatlarım
mutlu edin kızımı;
sizler ki,
dokuz öküze mal oldunuz bana

74.

ἄγε δῖα χέλυνά μοι, φωνάεσσά τε γίγνεο

75.

αἰμιτύβιον στάλασσον

76.

ἁιπάρθενος ἔσσομαι

77.

ἀλλὰ τις οὐκ ἔμμι παλιγκότων
ὄργαν, ἀλλ' ἀβάκην τὰν φρέν' ἔχω

74.

sese çevir sedanı
kutsal sazım,
çal

75.

kan damlayan kumaş parçası

76.

kız kalacağım ben hep

77.

kin tutmam hiç ben,
kalbim temizdir benim

78.

ἀλλ' ἔων φίλος ἄμμι λέχος ἄρνυσο νεώτερον·
οὐ γὰρ τλάσομ' ἔγω συνοίχην ἔοισα γεραιτέρα

bırak da seveyim seni;
 evlenmek istersen şayet, seçme benden genç birini,
 aynı evde, en yaşlısı olmama dayanamam ben çünkü

79.

ἄνθε' ἀμέργοισαν παῖδ' ἄγαν ἀπάλαν

80.

αὐτα δὲ σὺ Καλλιόπα

81.

αὐταόρα ἐστεφαναπλόκην

82.

δαύοις ἀπάλας ἐτάρας ἐν στήθεσιν

79.

taptaze bir kızcağız koparır çiçekleri

80.

gene sen, Kalliopi'm benim

81.

az bir önce taşlar örerdim ben

82.

taptaze bir sevgilinin yaslanırsan göğsüne

83.

δεῦρο δηῦτε Μοῖσαι χρύσιον λίποισαι [δῶμα]

84.

δεῦτε νυν ἄβραι Χάριτες καλλίκομοί τε Μοῖσαι

83.

bana geliniz Musa'lar,
bırakın altın evinizi

84.

saçı güzel Musa'lar ve de tatlı Haris'ler
nerelerdesiniz siz?

Ἔρος δηϋτέ μ' ὁ λυσιμέλης δόνει
γλυκύπικρον ἀμάχανον ὄρπετον,
Ἄτθι, σοὶ δ' ἔμεθεν μὲν ἀπήχθετο
φροντίσδην, ἐπὶ δ' Ἀνδρομέδαν πόται

85.

gücü kesen, başedilmez tatlı-acı bir yılan gibi
gene beni sarıyor aşk;
oysa, Atinalı kadın, sen,
unuttun da bıraktın beni
koşarsın Andromeda'ya

ἔστι μοι κάλα πάϊς χρυσοίοισιν ἀνθέμοισιν
 ἐμφέρην ἔχουσα μόρφαν Κλείς ἀγαπάτα,
 ἀντί τᾶς ἐγωυδὲ Λυδίαν παῖσαν οὐδ' ἐράνναν

güzel bir kızım var
yüzü altından, çiçek misali;
sevgili Kleis'imdir o benim;
dillere destan tüm Lydia'yı verseler dahi bana
değişmem ben onu hiç

87.

ἔχει μὲν Ἀνδρομέδα κάλαν ἀμοίβαν.
Ψάπφοι, τί τὰν πολύολβον Ἀφροδίταν;

88.

ζά... ἐλεξάμαν ὄναρ Κυπρογένηα

89.

τί με Πανδίοις ὥραννα χελίδων

90.

ἦρος ἄγγελος ἱμερόφωνος ἀήδων

87.

Andromeda güzel bir arkadaş bulmuş,
öyle mi?
Sapfo'm benim, nasıl da unutursun
cilde dolu Afrodit'i

88.

düşümde Kıbrıslı ile konuştum ben

89.

tatlı kırlangıcım, Pandionida'm benim,
bana mı yaparsın tüm bunları?

90.

baharı müjdeleyen, sesi taptatlı bülbül

θέλω τί τ' εἶπην, ἀλλά με κωλύει αἶδως

αἰ δ' ἤχες ἔσλων ἡμερον ἢ κάλων
 καὶ μὴ τί τ' εἶπην γλῶσσ' ἐκύκα κάκον,
 αἶδως κέν σε οὐκ ἤχεν ὅππα-
 τ' ἀλλ' ἔλεγες περὶ τῷ δικαίῳ

isterim bir şeyler söylemeyi,
utanç keser sesimi;

*arzuların güzele ve iyiye olsa idi sayet,
pislikleri ifadeye dilin varmasa da
gözlerin olacaktı
çekinmeden gerçekleri söyleyecek*

στᾶθι κᾶντα φίλος
καὶ τὰν ἐπ' ὅσσοις' ὀμπέτασον χάριν

işte, tam karşımda dur, sevgili;
dolsun, tüm tatlılığınla gözlerim

93.

κατθναίσκει, Κυθήρη', ἄβρος Ἄδωνις· τί κε θεῖμεν;
καττύπτεσθε, κόραι, καὶ κατερείκεσθε χίτωνας

94.

μήτε μοι μέλι μήτε μέλισσα

93.

ölüyor güzel Adonis; Kitheria, elimizden ne gelir ki;
vurun göğsünüze,
yırtının siz kızlar

94.

benim için ne bal ne de arı kaldı artık

95.

κῆ δ' ἀμβροσίας μὲν κράτῃρ ἐκέκρατ'
Ἑρμῆϊ δ' ἔλῳν ὄλπιν θεοῖσ' ὠινοχόησε.

κῆνοι δ' ἄρα πάντες καρχάσι' ἦχον
κᾶκλειβον ἀράσαντο δὲ πάμπαν ἔσλα
τῶι γάμβρῳι

96.

Λάτῳ καὶ Νιόβῃ μάλα μὲν φίλαι ἦσαν ἑταιραι

97.

χρῦσοι δ' ἐρέβινθοι ἐπ' αἰόνων ἐφύοντο

95.

karşıda, şarapla dopdolu duruyordu fıçı;
tanrılara sundu Hermis, elindeki testi ile

onlar da, birazını dökerken toprağa,
yeni damat için kaldırırlar kadehleri
binbir iyilikle karşılaşsın diye yaşamında

96.

Lito ile Niovi en yakın arkadaştı birbirine

97.

ve altın nohutlar fışkırırdı kıyılarda

98.

μὴ κίνη χέραδος

99.

μνάσεσθαί τινά φαμι καὶ ἕτερον ἀμμέων

100.

ὁ πλοῦτος [δ'] ἄνευ ἀρέτας οὐκ ἀσίνης πάροιχος·
ἀ δ' ἐξ ἀμφοτέρων κράσις δαιμονίαν ἄκραν ἔχει

98.

el sürme oralara

99.

söz düşerse şayet bana,
bizden başkasıdır aklınızı çeलेcek,
demem gerek

100.

akıldan yoksun varlık, biribirine kötü komşudur;
ikisine de sahipsen ama sen,
dünyada bulunmaz eşin

101.

ὅτα πάννυχος ἄσφι κατάγρει

102.

οὐ γὰρ θέμις ἐν μοισοπόλων οἰκίαι
θρῆνον ἔμμεν'· οὐ κ' ἄμμι τάδε πρέτοι

101.

sabaha dek süren bir arzu
kadınları sarar o zaman

102.

şairlerin evlerinde uzun sürmez ağlaşmalar;
böyle şeyler yabancıdır bizlere

103.

ὀφθαλμοῖς δὲ μέλαις νύκτος ἄωρος

104.

παντοδάπαισι μεμειχμένα χροΐαισιν

105.

πάρθενον ἀδύφωνον

106.

πλήρης μὲν ἐφαίνετ' ἅ σελάνα
αἱ δ' ὥς περὶ βῶμον ἐστάθησαν

103.

çöktü gözlere gecenin karanlık uykusu

104.

bir renk cümbüşü saçılmış etrafa

105.

tatlı sesli genç bir kız

106.

karşıda dopdolu dururken mehtap
sunağın etrafında toplandı kadınlar

107.

πόλλα μοι τὰν Πωλυανάκτιδα παῖδα χαίρην

108.

πόλυ πάκτιδος ἀδυμελεστέρα

109.

χρύσω χρυσοτέρα

110.

πότνια Αὔως

107.

Polianakta'nın kızını öp benim için

108.

tatlı sesli sazdan da hoş

109.

altından da parlak

110.

efendimiz Avgi

111.

σκιδναμένας ἐν στήθεσιν ὄργας
πεφύλαχθαι γλῶσσαν μαφυλλάκαν

112.

σύ τε κάμος θεράπων Ἔρος

113.

τίοισιν ὀφθαλμοισιν

114.

τό μέλημα τῶμον

115.

τὸν Ἰὸν παῖδα καλεῖ

111.

hiddet göğüse dolup sarstıkça onu,
sakın
dilinin ileri gitmesinden

112.

sen ve de bana hayat veren Eros

113.

böylesine gözlerle

114.

işte benim tüm endişem

115.

seslenir çocuğuna

116.

φαῖσι δὴ ποτα Λήδαν ὑακίνθωσι πεπυκάδμενον
εὕρην ὦιον

117.

ὦίω πόλυ λευκότερον

116.

derler ki,
bir gün sümbül renginde bir yumurta buldu
Lida

117.

yumurtadan da çok daha beyaz

δέδυκε μὲν ἅ σέλαννα καὶ Πληΐαδες, μέσαι δὲ
νύκτες, παρὰ δ' ἔρχετ' ὥρα, ἔγω δὲ μόνα κατεύδω

118.

saklandı artık mehtap, yıldızlarla birlikte,
geceyarısındaız çünkü;
uçup gider saatler;
ben ise,
yalnızım yatakta

Κρῆσσαί νύ ποτ' ὦδ' ἐμμελέως πόδεσσιν
 ὥρχηнт' ἀπάλοισ' ἀμφ' ἐρόεντα βῶμον,
 πόας τέρην ἄνθος μάλακον μάτεισαι

119.

bir zamanlar Giritli kızlardı
hafif ayakları ile yumuşacık çimeni çiğner de
güzel sunağın çevresinde
zevkle oynayan

120.

ποικίλλεται μὲν γαῖα πολυστέφανος

121

δολοπλόκας γὰρ Κυπρογένεος πρόπολον

122.

πτέρα δ' ἄγνα παρ' Ἑρωτος Ἀφροδίτα

123.

χρυσοφάην θερ[άπαιν]αν Ἀφροδίτ[ας]

120.

çok tacı var toprağın,
öylesine değişir ki

121.

kölesi diye hep tutar beni aklı çelen Afrodit

122.

Eros'un beyaz kanatlarını aldı da götürdü Afrodit

123.

Kıbrıslı'nın altın gibi parılayan sahibesi

124.

ὥς δὲ πάις πεδὰ μάτερα πεπτερύγωμαι

125.

ἀερίων ἐπέων ἄρχομαι ἀλλ' ὀνάτων

124.

ana kucağına atılan bir çocuk gibi fırladım

125.

uçuşan sözlerle
şarkıma başlarım ben

126.

ὅπταις ἅμμε

127.

πτερύγων δ' ὑπακαυχέει
λιγύραν αἰίδαν, ὅποτα φλόγι
[ὁ θέ]ος κατέτα [γάα]ν
ἐπι[πε]πτάμενος καταύγη

126.

ateş yakarsın içime

127.

doğudan yükselip
tüm etrafı ışığa boğarken tanrı,
kanatlarıyla tutturmuş gider
güzel bir şarkıyı

Ψάπφ' ἥ μὰν οὕτως ἔγω οὐ σε φιλήσω
ὦ φαῖν' ἄμμι, κάξ εὐναν λυῖε τέαν

πεφιλημμ[έν]αν ἴσχυν, ὕδατι δέ
κρίνον [ὥς ἀ]κήρατον παρὰ κράναν
πέπλον Χῖον ἀπύσχοισα λούεο·

καὶ Κλειῦς σάων καβφέροισα κέδραν
κροκόεντα λώπεά σ' ἐββάλη καὶ
πέπλον πορφύριον· κάββεβλημμένα

χλαίνα πέρ σ' ἐξ[ακ]ρισάντων ἄνθινοι
στέφανοι περ[ὶ] σὸν κάρα] δέθεντες,
κάλλθ' ὅσα μαίν[ης μ' ἄδεα καλλ]όνα.

φρῦσσον, ὦ Πρα[ξίνω, κάρ]υ' ἄμμιν, ὥς
παρθένων πό[τον ἀδίω π]οήσω·
ἔκ τινος γὰρ θεῶν [ταῦτ' ἄ]μμι, τέκνον·

ἥ μὰν τᾷδ' ἀμέρ[α προτὶ] φιλτάταν
Μυτιλάνναν π[ολίων η]ῦξατ' ἤδη
γυναίκων ἀ κα[λίστα Ψ]άπφ' ἀπύβαν

πεδ' ἀμμέω[ν, ἀ μάτ]ηρ πεδὰ τῶν τέκνων.
φίλτα [τ' Ἀτθι, μῶν ἄρα] ταῦτα τὰ πρὶν
ἐπι[λάθεται πάντ' ἦ] ὁμμναίσα' ἔτι;

*işte böyle, Sapfo, yoksa sevmem seni artık;
sevgili vücudunu kaldır da yataktan,
çık, seyredeyim seni;*

*at üstünden Sakız yapısı elbiseni,
ve, el dokunmamış zambak misali
çeşmede yıkan sularla;*

*Kleida' mız getirsin sedir' in rahihasını
sarı harmaniyelerle kızıl örtüler
sarırlarken vücudunu*

*ve, işte, sen üstüne geçirirken şalını
çiçek açmış fidanlardan taçlar öreceğim o güzel saçlarına;
gel ama artık, tatlım
çıldırıttı beni güzelliğin;*

*sen de Priksina,
kızların hoşlandığı o içkiyi hazırlayınca kadar ben,
pişir közde kestaneleri;*

*gerçekten, ancak bir tanrı olabilir
tüm bunları sunan bize;*

*ve, bugün de, Midilli' ye, bu sevdiğimiz kente,
çocuklarına koşan anne misali
Sapfo, kadınların en güzeli
söz verdi geleceğine*

*sevgili Atinalı kadın,
nasıl da unutabildin
o zaman ant içtiğin tüm bunları?*

129.

δεῦρ' ἔκ Κρήτας ἐπ[ὶ τόνδ]ε ναῦον
ἄγνον, ὅππ[αι τοι] χάριεν μὲν ἄλσος
μαλί[αν], βῶμοι δὲ τεθυμιάμε-
νοι [λι.]βανώτῳ

130.

ἐν δὲ λείμων ἱππόβοτος τέθαλεν
ἡείνοισιν ἄνθεσιν, ἐν δ' ἄηται
μέλλιχα πνέουσιν

131.

φίλτατον Γαίας γένος Ὀρράνω τε

129.

Girit'ten,
sunakları günlük kokulu tütsüler
ve de korusu elma ağaçları ile dolu
bu küçük mabede
geliniz bana

130.

atların otladığı, karabaşların açtığı
ve de rüzgârın fısıldaştığı
çayırlardır çiçeklenen

131.

toprağın ve de göğün çocuklarının en sevgilisi

132.

τοῦτο δ' ἴσθι, διπλασίαν
κῆναν νύκτ' ἄρασθαί μ' ἄμμι γένεσθαι

133.

ὦ κάλ', ὦ χαρίεσσα, σοί αἱ βροδόσφυροι Χάριτες
χρύσια τ' Ἀφρόδιτα συμπαίζοισι

132.

bil ki bunu,
çok yakardım
iki misli sürsün diye
beraber geçirdiğimiz o gece

133.

tatlım benim, güzelim benim
şimdi seninle oynaşır
gül yapılı Haris'ler, ve de altın yapılı Afrodit

[έν θυέλλαισι ζαφ]έλοισι ναῦται
 [έκφοβήθεντες] μεγάλαις ἀήται[ς]
 [ἄββαλον τά φόρτι]α κάπῃ χέρσω
 [πλοῖον ὀκελλαν']

[μὴ μάλιστ' ἔγωγ' ἄ]' μοθεν πλέοιμ[ι]
 [χειμάσαντος, μη]δὲ τὰ φόρτι' εἶκ[α]
 [ἄββάλην εἰς ἄλμα]ν ἄτιμ', ἐπεὶ κῆ-
 [τ' ἐν φρέσι τάρβος']

[αἱ δὲ Νήρηι προ]ρέοντι πόμπᾳ
 [έννάλω τᾶμ ἐξέσεται] αἱ δέκε[σθαι]
 [φόρτι']...

fırtınanın cehenneminde
 ve de rüzgârın uğultusunda,
 korku içinde,
 canlarını kurtarmak için gemiciler
 yükü çıkardı da ambardan
 karaya oturttu gemilerini;

yardım et ki bana,
 yakalanmayayım hiç fırtınaya açıklarda
 ne de tuzlu sularda
 boşaltayım yükümü
 çaresizce

ama, akıntılı Nirea'da
 bir deniz şöleninde yapayım ki sunumu
 değsin tüm yaşadıklarım

135.

ἀλλ' ὄν μὴ μεγαλύννεις δακτυλίῳ πέρι

136.

Διὸς γὰρ πάϊς ἐστ' ὁ χρύσος· κῆνον οὐ σέες οὐδὲ κῆς
δαρδάπτουσ'· ὁ δὲ δάμναται καὶ φρένων βροτέαν κράτιστον

135.

şimdi de, yüzüğün var diye satma ağıra kendini

136.

Zeus'un oğlu olur çünkü, altın;
ne pas ne de kurt kemirebilir onu,
en bilgenin de çelmesini bilir aklını

137.

ἄλλα, μὴ κάμπτε στέραν φρένα

138.

θεοὶ δ[αίμ]ονες ὥρ[ον ἐπα]ύτικα δάκ[ρυα]

139.

γάνος ζάφθερον τὰς ὄψις ὑακινθίνῳ ἀνθεὶ ὅμοιον

137.

boşuna; değıştiremezsin sen dik kafalıyı

138.

korkunç tanrıların da akıttıkları olur
gözyaşlarını

139.

nedir yüzündeki bu ışık?
çiçek açmış sümbül gibisin

140.

ὥς τε, μέλημα τῶμον, περπτύγω

141.

ἄβρα, δηῦτέ [σε] πάγχη ἄς πάλαι ἀλλόμαν

140.

giderim ben her yere;
tek kaygım,
kucağıma almaktır seni

141.

gene yanımdayım sevgilim,
nasıl da bıraktım seni
o zaman

142.

τῷ γρίππει Πελάγωνι πάτηρ ἐπέθηκε Μένισκος
κύρτον καὶ κώπαν, μνᾶμα κακοζοίας

143.

μύρραν

142.

balıkçı Pelagona'ya bir yeke ile bir kürek bıraktı miras,
babası Meniskos;
zor yaşamını hatırlasın diye

143.

günlük

144.

Τίμαδος ἄδε κόνις, τὰν δὴ πρό γάμοιο θάνοισαν
δέξατο Φερσεφόνας κυάνιος θάλαμῳ,
ἅς καὶ ἀπυφθιμένας παῖσαι νεόθαγι σιδάρῳ
ἄλικες ἱμμέρταν κρᾶτος ἔθεντο κόμαν

145.

[κ]αδδέκεται μέλαινα πόλλων ἀχέων ἐπαύσθη

144.

Persefoni'nin karanlık odasına
sevişme oyunlarını tatmadan yatmış
sevgili Timada'mızındır bu kül;
ölünce,
keskin bıçaklarla kesmişler güzel saçlarını
tüm kadın sevgilileri

145.

kara toprağa uzandı da
sonlandı tüm kaygıları

[Φοίβωι χρυσοκό]μαι τὸν ἔτιχτε Κόω [κόρα]
 [μίγεισ' εὐρυβίαι Κρ]ονίδαι μεγαλυνύμω[ι]
 [Ἄρτεμις δὲ θεῶν] μέγαν ὄρκον ἐπώμοσε
 [κεφά]λαν· αἰπάρθενος ἔσσομαι
 [κοϊκήσω μεγά]λων ὀρέων κορύφαις' ἔπι
 [θηρεύοισα· σὺ καὶ τό]δε νεῦσον ἔμαν χάριν.
 [τᾷ δὲ πάντ' ἐπένευ] σε θεῶν μακάρων πάττηρ.
 [ἐλαφάβο]λον ἀγροτέραν μέγα·
 [οὐδ' αὐται γάμος οὔτ' ἔρος οὐδάμα πίλαται

üstüne çullandı da namlı efendi Zeus,
 sarışın Fivos'u doğurdu;
 Kios'un kızı Artemis'ten söz etmek istiyorum ben;
 işte o zaman büyük ant içti, tanrılara özgü:
bakire kalacağım hep,
yüksek dağlarda tepelerde
avlanarak yaşayacağım;
yalvarırım sana, kutsa beni artık;
 ve kutsadı sonra onu,
 ulu tanrıların atası;
 tarlalarda geyiklerle dolaştı hep
 hiç evlenmedi artık,
 aşkı hiç tatmadı bir daha

147.

λάθα μὲν τινὰς ἐψεύσατο κατέρους
ἀ δ' ἀνδρῶν ἀγάθων οὐδενὰ πώποτα
γνώμα

148.

[Αἶδας θεῶν]
μόνος οὐ δέκεται γλυκερᾶς μέρος ἐλπίδος

147.

anılar yanılttı bazılarını, ve, yanıldılar da;
ne var ki,
kimse unutamaz dürüstleri

148.

tanrılardan bir tek Haros'tur ki
vermez,
tatlı bir umuda
yeşerme olanağını

149.

τ' ἐξ ἄδοκῆ[τ

150.

οὐ τί μοι ὕμμες

151.

στεφάνοισι σελινίνιοις

152.

χρυσαστράγαλοι φιάλαι

153.

μάλα δὴ κεκορημένοις Γόργως

154.

Γέλλως παιδοφιλωτέρα

149.

ve, o zaman, hiç beklenmeden

150.

değmezsiniz hiçbir şeye

151.

kerevizden örölmüş taşlarla

152.

altın ayaklı kadehler

153.

yeter artık bu Ğorĝo'dan,
çok şımarttılar onu

154.

Yella'dan düşkündür fazla,
genç kızlara

155.

ὦ τὸν Ἄδωνιν

156.

μυθόπλοκος

157.

ἀλγεσίδωρος

158.

ὦ γένος θελξιβροτον Ἀφρόδιτας

159.

Ἥρων ἐξεδίδασκε Γυάρων τὰν ἀνυοδρόμον

155.

Oh, Adonis!

156.

masalcı

157.

tatlı kaygılarıyla

158.

ölümleri baştan çıkaran sen, Afroditi'nin oğlu

159.

İron öğretti o kadına
Yura'dan koşmasını

... καὶ γὰρ δὴ σύ [μ' ἔες] προ-Γ' οἶκον]
 [ἄρτ]ι κῆσμελπες· κ[ατὰ] ται [δ' ἤκω.]
 [ὦ] ζάλεξαι· κα[δ δ' ἔθι], τὼ δὲ κ[άλλεος]
 [ἄ]δρα χάρισσα[ι·]

[σ]τείχομεν γὰρ [πλάσι]ον· εὖ δὲ [Φοῖσθα]
 [κα]ὶ σὺ τοῦτ· ἀλλ' [ὅττι] τάχιστα [ταῖς σαις]
 [πα]ρ[θ]ένοις ἄπ[π]εμπε· θεοὶ [δὲ δῶέν]
 [μ' ὦ κ]εν ἔχοιεν

biraz önce gelip de evime
neden söyledin bana şarkılarını?
işte, ben de yaparım aynısını;
hadi, gel artık bana, konuş benimle
güzelliğini sun bana

azıcık beraber yürüdük;
işte, söylüyorum sana, hepsi bu kadardı,
hemen kov artık yanındaki kızları;
tanrılar da bağışlasın bize,
ellerinde ne varsa

θυμ[ε,] ῥ[ᾱσ]ον· οὐ[κ] ἄ[μ]μι θέαισι μόρ-
 φαν ἐπί[με]ρον ἐξίτης
 θόαισ' ὑ[μν]οχέταισ' [Ἄδ]ωνίδηον

[φροντίδεσσιν· ἀλλ' ἄ]στο[μον γ]ὰρ ἀτι-
 μόμ[βροτ]ο[ς ἴσσε τ'] Ἴμερος
 καὶ δαμ[ασσικάρδι]ος Ἀφρόδιτα,

καδ δὲ μ[έλλιχον νέκταρ ἔχευ' ἀπύ
 χρυσίας [φρενω]λοία
 [προ]χ[όω τέαις πραπίδ]εσσι Πείθω

konuşma artık ruhum benim;
dikkat et ki,
bir tanrıçanın lüftettiği Adonis'in yüzü
silinmesin gözümden,
ne de benden iste ona şarkı söylememi;

bil ki, dünyamızda ayıp olan o arzu
ve de kalplerimizi coşturan Kıbrıslı'dır
ağzımızı kapalı tutan;
gönlüme de,
aklımızı çelen Pitho'dur
bal gibi şarabı döken
altın testi ile

[αἰ δέ μοι γάλακτο]ς ἐπάβολ' ἦσ[κε]
 [τωῦθατ' ἦ παίδ]ων δόλοφυν [ποήσ]ει
 [ἀρμένα, τάχ' οὐ] τρομέροις πρ[ὸς] ἄλλα
 [λέκτρα κε πόσσι]

[ἡρχόμεαν· νῦν δὲ] χροά γῆρας ἤδη
 [μυρίαν ἄμμον ρύτι]ν ἀμφιβάσκει,
 [κωὺ πρὸς ἄμμ' Ἑρο]ς πέταται διώκων
 [ἀλγεσίδωρος]

göğüslerimden süt aksa,
çocuk tutabilseydi karnım
korkmadan koşardım
arzular çağırınca;

ama, yaşlılıkla çöken bedenimi
geçen yıllar boğunca kırıışıklara,
başka yerlere uçar oldu
kaygıları tatlı Eros

163.

Τιμαδία

164.

[μακραι]ονίαν τε κύγλειαν

165.

[τὰ βρύσ]σα φύγοιμι, παῖδες· ἦβα

166.

κόθαρος γὰρ ὁ χρῦσος ἔω

163.

Timada'm benim, tatlım

164.

mutlu kal, yıllar boyunca

165.

çocuklar, bir kurtulsam bu kırışiklardan, gençlik de-

166

pas tutmaz çünkü altın

καίπερ ἄφωνος ἔοισα τόδ' ἐννέπω, αἶ τις ἔρηται
 φῶναν ἀκαμάταν καθεμένα πρὸ πόδων·
 Αἰθιοπαί με κόραι Λάτῳ ἀνέθηκεν Ἀρίστω
 Ἑρμοκλειταία, τῷ Σαῦναϊάδα,
 σὰ πρόπολος, δέσποινα γυναικῶν· αἱ σὺ χάρεϊσα
 πρόφρων ἀμετέραν εὐκλείσον γενεάν

sesim kısılrsa dahi, bana sorarsa şayet biri,
 gene de söyleyeceğim ben bunu;
 çünkü silinmez sözler çizdiler bacaklarıma:
Sainaos' un Ermoklitos soyundan gelme
senin kulun, kadınların efendisi Aristo' dur
Habeş Artemis ile Lito' nun kızına adayan beni;
sen de çocuklarıma ver şanı da şerefi de
cömertçe

168.

ἄκακος

169.

ἀμαμάξυδες

170.

βεῦδος

171.

γρύταν

172.

πολυῖδριδι

168.

hiç bilmedi kötülüğü

169.

asma kütükleri

170.

içi gösteren hafif bir gömlek

171.

kutucuğu

172.

her şeyi bilene

κεῖνον, ὦ χρυσόθρονε Μοῦσ', ἔνισπες
 ὕμνον, ἐκ τᾶς καλλιγύναικος ἐσθλᾶς
 Τῆιος χώρας ὃν ᾄειδε τερπνῶς
 πρέσβυς ἀγαυός

hadi, altın tahtlı Musa,
söyle o şarkıyı,
kadınları ile tanınmış o beldeden, Teo'dan gelen
o yaşlı adamın ne kadar da güzel söylediği

174.

γάλακτος λευκότερα

175.

ὕδατος ἀπαλωτέρα

176.

πηκτίδων ἐμμελεστέρα

177.

ἵππου γαυροτέρα

178.

ῥόδων ἀβροτέρα

179.

ἱματίου ἐανοῦ μαλακωτέρα

180.

χρυσοῦ τιμιωτέρα

174.

sütten de beyaz

175.

sudan da yumuşak

176.

rübabtan da nağmeli

177.

attan da gururlu

178.

güllerden te taze

179.

incecik harmaniyeden de yumuşak

180.

altından da değerli

181.

ἅ πολυρέμβαστον φιλίαν μέμειξαι
καὶ κάλον δόκεισαν τὸ δαμόσιον

182.

Ἑκτωρ Ζεῦς

183.

τὸ θναίσκην κάκον· οἱ θεοὶ γὰρ οὕτω
κεκρίκαισι· θάνον κε γάρ

181.

sırf bazılarının gözüne girmek için,
gittin de arkadaşlık kurdun
o kadınla

182.

Zeus dayanaktır

183.

ölüm bir felâkettir;
tanrılar da inanır öyle;
yoksa,
onlar da ölürlerdi

184.

ἀμφί δ' ἄβροις λασίοις' εὖ F' ἐπύκασσε

185.

Ἄδμήτου λόγον, ὦ ἄταϊρε, μαθὼν, τοὺς ἀγαθοὺς φίλει,
τῶν δειλῶν δ' ἀπέχου, γνούς ὅτι δειλῶν ὀλίγη χάρις

184.

yumuşacık örttü onu,
ketenden bir çarşafı

185.

Admitos'un sözleri kulağında kalsın, hey dost!
kahramanları hep sev de, uzak dur korkaklardan;
tadı yok korkakların,
onu da sen bilesin

[νύμφα ῥοδέων ἐρώτων βρύουσα, νύμφα Παφίης
 ἄγαλμα κάλλιστον, ἴθι πρὸς εὐνήν, ἴθι πρὸς λέχος,
 μείλιχα παίζουσα, γλυκεῖα νυμφίῳ. Ἐσπερός σ' ἐκοῦσαν
 ἄγοι, ἀργυρόθρονον ζυγίαν Ἥραν θαυμάζουσιν]

gelinlik kızım benim, aşk gülleriyle dopdolu;
güzel gelinim benim, Kıbrıslı'nın süslerinin en güzeli,
yatağına git;
gelinlik döşegine git de sen güzelim
oynaş kocanla tatlılıkla;
Esperos yolu göstere sin sana,
Hera'ya da ol saygılı;
gümüş tahtlar üstünde korur o
evlilikleri

[ἡ παῖς ἡ κατάκλειστος, τὴν οἱ φασὶ τεκόντες
 εὐναίους ὁαρισμούς ἔχειν ἴσον ὀλέθρῳ]

187.

Çifte kilit altında tutarlar hep, küçük kızı;
uçuruma sürükleyen ak oyunlarını arar diye
yakınır anne-babası

BIBLIYOGRAFYA

- Λεκατσᾶς: Λεκατσᾶς, Π., Σαπφώ, 'Εν 'Αθήναις (ἐκδ. «Παύρου») 1938.
- Lobel, Σμ.: Lobel, E., Σαπφοῦς μέλη. The Fragments of the Lyrical Poems of Sappho, Oxford 1925.
PLF, σσ. 1-110.
- Treu, Sappho: Treu, M., Sappho, München 1968⁴.
- Voigt, S. et A., σσ. 29-174. (Γιὰ τὶς ἐκδόσεις τῶν: Gallavotti, κ.λπ. βλ. «Γενικὴ βιβλιογραφία» καὶ «Σαπφώ καὶ 'Αλκαῖος»).
- Bagg, Arion '64: Bagg, R., Love, Ceremony and Daydream in Sappho's Lyrics (*Arion* 3, 1964, 44-82).
- Barilier, EL '72: Barilier, E., La figure d' Aphrodité dans quelques fragments de Sappho (*EL* 3.5, 1972, 20-61).
- Bartoletti, SIFC '38: Bartoletti, V., Saffo ed Orazio (*SIFC* 15, 1938, 75-77).
- Bauer, Gymn. '63: Bauer, P. O., Sapphos Verbannung (*Gymnasium* 70, 1963, 1-10).
- di Benedetto, QUCC '73: di Benedetto, V., Il volo di Afrodite in Omero e in Saffo (*QUCC* 16, 1973, 121-123).
- Bonanno, Mus. Cr. '73/74: Bonanno, M. G., Note a Saffo (*Mus. Cr.* 8/9, 1973/74, 111-120).
- , QUCC '73: —, Osservazioni sul tema della 'giusta' reciprocità amorosa da Saffo ai Comici (*QUCC* 16, 1973, 110-120).
- Bonaria, Humanitas '73/74: Bonaria, M., Note critiche al testo di Saffo (*Humanitas* 25/26, 1973/74, 155-183).
- Bonelli, ACI '77: Bonelli, G., Saffo, 2 Diehl = 31 Lobel-Page (*ACI* 46, 1977, 453-494).
- Bowra, Cl. R. '34: Bowra, C. M., Two Notes on Sappho (*Cl. R.* 48, 1934, 126-129).
- , Hermes '35: —, Zu Alkaios und Sappho (*Hermes* 70, 1935, 238-241).
- Broccia, Annali Cagliari '62/63: Broccia, G., Per l' esegesi di Sappho 31 LP (*Annali del Liceo classico Dettori di Cagliari* 1, 1962/63).

- Burnett, *Cl. Ph.* '79: Burnett, Anne, *Desire and Memory* (Sappho Frag. 94) (*Cl. Ph.* 74, 1979, 16-27).
- Calame, *QUCC* '67: Calame, C., Sappho fr. 96, 15-17 LP. (*QUCC* 4, 1967, 101-106).
- , *QUCC* '78: —, Sappho immortale? (*QUCC* 28, 1978, 211-214).
- Cameron, *HThR* '39: Cameron, A., Sappho's Prayer to Aphrodite (*HThR* 32, 1939, 1-17).
- , *HThR* '64: —, Sappho and Aphrodite Again (*HThR* 57, 1964, 237-239).
- Cassadio, *Mus. Cr.* '73/74: Cassadio, V., Note a Saffo (*Mus. Cr.* 8/9, 1973/1974, 121-126).
- , *Mus. Cr.* '75/77: —, Note a Saffo (*Mus. Cr.* 10/12, 1975/1977, 47-48).
- Castiglioni, A & R '14: Castiglioni, L., I nuovi frammenti di Saffo (*A & R* 17, 1914, 224-252).
- Castle, *TAPhA* '58: Castle, W., Observations on Sappho's to Aphrodite (*TAPhA* 89, 1958, 66-76).
- della Corte, Saffo '50: della Corte, F., Saffo: Storia e leggenda, Torino 1950.
- Danielewicz, *Eos* '69/70: Danielewicz, J., Experience and its Artistic Aspect in Sappho's subjective Lyrics (*Eos* 58, 1969/1970, 163-169).
- Devereux, *Cl. Qu.* '70: Devereux, G., The Nature of Sappho's Seizure in Fr. 31 LP as Evidence of her Inversion (*Cl. Qu.* 20, 1970, 17-31).
- Du Bois, *Arethusa* '78: Du Bois, P., Sappho and Helen (*Arethusa* 11, 1978, 89-99).
- Edmonds, *Cl. R.* '09: Edmonds, J. M., Three Fragments of Sappho (*Cl. R.* 23, 1909, 99-104).
- , *Cl. R.* '14: —, The New Lyrical Fragments (*Cl. R.* 28, 1914, 73-78).
- , *Cl. R.* '16: —, The New Lyrical Fragments II (*Cl. R.* 30, 1916, 97-107).
- Eisenberger, *Philol.* '59: Eisenberger, H., Ein Beitrag zur Interpretation von Sapphos Fragment 16 LP (*Philol.* 103, 1959, 130-135).
- Ford-Kopff, *Glotta* '76: Ford, B. B. - Kopff, E. C., Sappho fr. 319. A defense of the hiatus (*Glotta* 54, 1976, 52-56).
- Galiano, *Safo* '58: Galiano, M. F., Safo, Madrid 1958.
- Gallavotti, *SIFC* '41: Gallavotti, C., La nuova ode di Saffo (*SIFC* N.S. 19, 1941, 161-168).
- , *RFIC* '42: —, Studi sulla lirica greca: Esegisi e testo dell'ode fr. 2 Saffo (*RFIC*, N.S. 20, 1942, 103-124).

- , A & R '43: —, Interpretando Saffo e poi Catullo (A & R 11, 1943, 3-17).
- , Studi Castigliani '60: —, La morte di Mirsilo (*Studi in onore di L. Castiglioni*, Firenze 1960, I., σσ. 319 κ.έ.).
- , RFIC '66: —, Per il testo di Saffo (RFIC 94, 1966, 257-267).
- Gentili, QUCC '66: Gentili, B., La veneranda Saffo (QUCC 2, 1966, 63-79).
- , QUCC '73: —, La ragazza di Lesbo (QUCC 16, 1973, 124-128).
- Gomme, JHS '57: Gomme, A. W., Interpretations of some Poems of Alkaios and Sappho (JHS 77, 1957, 255-266).
- , JHS '58: —, A Reply (JHS 78, 1958, 85-86).
- del Grande. del Grande, C., Saffo, ode φαίνεται μοι κῆνος ἴσος (Euphrosyne 2, 1959, 181-188).
- Euphrosyne '59:
- Grassi, SIFC '48: Grassi, E., La prima ode di Saffo (SIFC, N.S. 23, 1948, 215-222).
- Heintze '66: Heintze, H. von, Das Bildnis der Sappho, Mainz / Berlin 1966.
- Heitsch, Hermes '67: Heitsch, E., Zum Sappho - Text (Hermes 95, 1967, 385-392).
- Hooker, GB '73: Hooker, J. T., Sapphos Brododaktylos und Verwandtes (GB 1, 1973, 165-169).
- Howie, Liverpool '77: Howie, J. G., Sappho fr. 16 (L.P.). Self-consolation and encomium (Papers of the Liverpool Latin Seminar, Univ. of Liverpool 1977, σσ. 207-235).
- Jachmann, Rh. M. '64: Jachmann, G., Sappho und Catull (Rh. M. 107, 1964, 1-33).
- Jurenka, W. St. '14: Jurenka, H., Neue Lieder der Sappho und des Alkaios (W. St. 36, 1914, 201-243).
- Kakridis, W. St. '66: Kakridis, J. Th., Zu Sappho 44 LP (W. St. 79, 1966, 21-26).
- Kamerbeek, Sapphica '56: Kamerbeek, J. C., Sapphica (Mnemosyne Ser. 4, 9, 1956, 97-102).
- Koniaris, Philol. '65: Koniaris, G. L., On Sappho, Fr. 1 L.P. (Philol. 109, 1965, 30-38).
- , Hermes '67: —, On Sappho, Fr. 16 L.P. (Hermes 95, 1967, 257-268).
- , Philol. '68: —, On Sappho, Fr. 31 L.P. (Philol. 112, 1968, 173-186).
- Krischer, Hermes '68: Krischer, T., Sapphos Ode an Aphrodite (Hermes 96, 1968, 1-14).

- Lanata, QUCC '66: Lanata, G., Sul linguaggio amoroso di Saffo (QUCC 2, 1966, 63-79).
- Lasso de la Vega, CFC '74: Lasso de la Vega, J. S., La oda primera de Safo (CFC 6, 1974, 9-93).
- Lattimore, Cl. Ph. '44: Lattimore, R., Sappho 2 and Catullus 51 (Cl. Ph. 39, 1944, 184-187).
- Lefkowitz, GRBS '73: Lefkowitz, M., Critical Stereotypes and the Poetry of Sappho (GRBS 14, 1973, 113-123).
- Lisi '33: Lisi, U., Poetesse Greche (La Collana di Aretusa, Ser. 2.1, Catania, 1933).
- Lobel, BQR '20/22: Lobel, E., Notes on Sappho (BQR 3, 1921, 192-193).
- Luppino, PP '56: Luppino, A., In margine all'ode di Saffo ad Afrodite (PP 11, 1956, 359-363).
- Maas, Sokr. '20: Maas, P., Ährenlese (Sokrates 8, 1920, 20 κ.έ.)
- , ZVS '29: —, Sappho fr. 75 B. = 100 D. (ZVS 56, 1929, 137 κ.έ.).
- McEvilley, Phoenix '71: McEvilley, T., Sappho, Fragment Ninety-Four (Phoenix 25, 1971, 1-11).
- , Phoenix '72: —, Sappho, Fragment Two (Phoenix 26, 1972, 323-333).
- , Hermes '73: —, Sapphic Imagery and Fragment 96 (Hermes 101, 1973, 257-278).
- Macleod, ZPE '74: Macleod, C. W., Two Comparisons in Sappho (ZPE 15, 1974, 217-220).
- Malcovati, Athenaeum '66: Malcovati, E., La fortuna di Saffo nella letteratura latina (Athenaeum N.S. 44, 1966, 3-31).
- Manieri, QUCC '72: Manieri, F., Saffo: appunti di metodologia generale per un approccio psichiatrico (QUCC 14, 1972, 46-64).
- Marcovich, Humanidades '63/64: Marcovich, M., On Sappho fr. 111 L.P. (humanidades 5/6, 1963/1964, 223-227).
- , QUCC '69: —, Bedeutung der Motive des Volksglaubens für die Textinterpretation (QUCC 8, 1969, 22-36 [34-36]).
- , Cl. Qu. '72: —, Sappho Fr. 31: Anxiety Attack or Love Declaration? (Cl. Qu. 22, 1972, 19-32).
- Martinazzoli, Sapphica '58: Martinazzoli, F., Sapphica et Vergiliana. Su alcuni temi letterari della tradizione poetica classica, Bari 1958.
- Marzullo, Studi: Marzullo, B., Studi di poesia eolica, Firenze 1958.

- Massa Positano, Saffo: Massa Positano, L., Saffo, Napoli 1945.
- Massimi, GIF '59: Massimi, A., Schedae Sapphicae (GIF 12, 1959, 26-35).
- Matthiessen, Gymn. '57: Matthiessen, K., Das Gedicht Sapphos auf der Scherbe (Gymnasium 64, 1957, 554-564).
- Merkelbach, Philol. '57: Merkelbach, R., Sappho und ihr Kreis (Philol. 101, 1957, 1-29).
- Milne, Aeg. '33: Milne, H.J.M., A Prayer for Chāraxus (Aegyptus 13, 1933, 176-178).
- , Sokr. '34: —, Musings on Sappho's φαίνεται μοι (Sokrates 13, 1934, 19-21).
- Mora, Sappho '66: Mora, E., Sappho. Histoire d' un poète et traduction intégrale de l' oeuvre, Paris 1966.
- Morelli, QUCC '72: Morelli, G., Una testimonianza di Aftonio su un verso di Saffo (QUCC 13, 1972, 38-53).
- Nagy, HStCIPh '73: Nagy, G., Phaethon, Sappho's Phaon, and the White Rock of Leukas (HStCIPh 77, 1973, 137-177).
- Neuberger-Donath, W. St. '69: Neuberger-Donath, R., Sappho Fr. 1.1. Ποικιλόθρον' oder ποικιλόφρον'? (W. St. 82, 1969, 15-17).
- Nickau, ZPE '74: Nickau, K., Planudes und Moschopulos als Zeugen für Sappho (ZPE 14, 1974, 15-17).
- Perrotta '35: Perrotta, G., Saffo e Pindaro, Bari 1935.
- , SIFC '37: —, Saffo fr. 152 D. (SIFC 14, 1937, 301-310).
- Pretagostini, QUCC '77: Pretagostini, R., Teocrito e Saffo. Forme allusive e contenuti nuovi (Theocr. 2,82sq., 106 sqq. e Sapph. 31,7 sqq. L.P.) (QUCC 24, 1977, 107-118).
- Privitera, QUCC '67: Privitera, G.A., La rete di Afrodite. Ricerche sulla prima ode di Saffo (QUCC 4, 1967, 7-58).
- , QUCC '69: —, Ambiguità antitesi analogia nel fr. 31 L.P. di Saffo (QUCC 8, 1969, 37-80).
- , Il comm. π.ῦ.: —, Il commento del περί ὕψους al fr. 31 L.P. di Saffo (QUCC 7, 1969, 26-35).
- , Hermes '69: —, Saffo Fr. 31,13 L.P. (Hermes 97, 1969, 267-272).
- , QUCC '72: —, Saffo, Anacreonte, Pindaro (QUCC 13, 1972, 131-140).

- , La rete '74: —, La rete di Afrodite. Studi su Saffo, Palermo 1974.
- Radt, Mnemos. '70: Radt, S. L., Sapphica (*Mnemosyne* 4.23, 1970, 337-347).
- Rivier, REG '67: Rivier, A., Observations sur Sappho 1,19 sq. (*REG* 80, 1967, 84-92).
- Rösler, Hermes '75: Rösler, W., Ein Gedicht und sein Publikum. Überlegungen zu Sappho Fr. 44 Lobel-Page (*Hermes* 103, 1975, 275-285).
- Robinson '24: Robinson, D. M., Sappho and her Influence, Boston 1924.
- Rüdiger, Sappho '33: Rüdiger, H., Sappho. Ihr Ruf und Ruhm bei der Nachwelt, Leipzig 1933.
- Rydbeck, Hermes '69: Rydbeck, L., Sapphos φαίνεται μοι κῆνος (*Hermes*, 97, 1969, 161-166).
- Saake, Zur Kunst S.: Saake, H., Zur Kunst Sapphos. Motiv-analytische und kompositionstechnische Interpretationen, München/Innsbruck/Wien 1971.
- , Sapphostudien: —, Sapphostudien, Forschungsgeschichtliche, biographische und literarästhetische Untersuchungen, Paderborn 1972.
- Schadewaldt, Hermes '36: Schadewaldt, W., Zu Sappho (*Hermes* 71, 1936, 363-373).
- , Sappho: —, Sappho. Welt und Dichtung. Dasein in der Liebe, Potsdam 1950.
- , Hellas u. Hesp. '60: —, Sappho: «An die Tochter Kleis» (*Studies presented to D. M. Robinson, St. Louis 1953, II. σσ. 499-506* = *Hellas und Hesperien. Zürich/Stuttgart 1960, σσ. 77-85*).
- Schickel, '75: Schickel, J., Spiegelbilder. Sappho, Ovid, Wittgenstein, Canetti, Marx, Piranesi. Interpretationen, Versuche 22, Stuttgart (Klett) 1975.
- Schmitz, Et. Cl. '62: Schmitz, A., Essai d'analyse de la texture phonique d'une poésie de Sappho, précédé de considérations sur l'événement poétique (*Et. Cl.* 30, 1962, 369-383).
- Segal, Arethusa '74: Segal, C., Eros and Incantation: Sappho and Oral Poetry (*Arethusa* 7, 1974, 139-160).
- Snell, Hermes '31: Snell, Br., Sapphos Gedicht Φαίνεται μοι κῆνος (*Hermes* 66, 1931, 71-90).
- , Antike '41: —, Das Erwachen der Persönlichkeit in der

- frühgriech. Lyrik (*Die Antike* 17, 1941, 5-34 = *Entd. d. Geistes*, *σσ.* 56-81).
- , Zu den Fragmenten der griechischen Lyriker (*Philol.* 96, 1944, 282 κ.ε.).
- Stanley, GRBS '76: Stanley, K., The role of Aphrodite in Sappho Fr. 1 (*GRBS* 17, 1976, 305-321).
- Stark, Hermes '57: Stark, R., Sapphoreminiszenzen (*Hermes* 85, 1957, 325-335).
- Stern, Mnemos. '70: Stern, E. M., Sappho Fr. 16 L.P. (*Mnemosyne* 4, 23, 1970, 348-361).
- Stirnemann '70: Stirnemann, Z., Zu Sappho 1, 18-19 L.P. (*Münch. Stud. Sprachwiss.* 27, 1969, 111-121).
- Svenbro '75: Svenbro, J., Sappho and Diomedes. Some Notes on Sappho 1 LP and the Epic (*Museum Philologum Londiniense* 1, 1975, 37-49).
- Terzaghi, AAN '15: Terzaghi, N., Marginalia ai nuovi frammenti di Saffo (*AAN* 1914-15, 217-239 καὶ 243-246).
- Theander, Eranos '34: Theander, C., Studia Sapphica (*Eranos* 32, 1934, 57-85).
- , Eranos '36: —, Studia Sapphica II (*Eranos* 34, 1936, 49-77).
- , Eranos '43: —, Lesbiaca (*Eranos* 41, 1943, 139-168).
- , Eranos '46: —, Atthis et Andromeda (*Eranos* 44, 1946, 62-67).
- Thomamüller, '74: Thomamüller, K., Ade, rosenfingriger Mond! Auf dem Wege zum ursprünglichen Text der lesbischen Dichterin Sappho, Bern / Frankfurt 1974.
- Treu, PP '53: Treu, M., Ovid und Sappho (*PP* 8, 1953, 356-364).
- , RE s.v. Sappho: —, RE, s.v. Sappho (Suppl. Bd. VI [1968], 1222-1240: Συμπλήρωμα στὸ ἄρθρο «Sappho» τοῦ W. Aly, RE IA, 2 [1920], 2357-2385).
- Tsagarakis, Rh. M. '79: Tsagarakis, O., Some neglected aspects of love in Sappho's fr. 31 LP. (*Rh. M.* 122, 1979, 97-118).
- Turyn, Studia '29: Turyn, A., Studia Sapphica I (*Eos, Suppl.* 6, 1929).
- , Σαπφώ '37: —, Σαπφώ (*Νέα Ἑστία* 21, 1937, 247-252).
- de Vries '71: de Vries, G. J., Sappho's Keus, Amsterdam 1971.

- Waern, *Eranos* '72: Waern, I., *Flora Sapphica* (*Eranos* 70, 1972, 1-11).
- West, *Maia* '70: West, M.L., *Burning Sappho* (*Maia* 22, 1970, 307-330).
- Wiesmann, *Mus. Helv.* '72: Wiesmann, P., Was heißt κῶμα? Zu Interpretationen von Sapphos 'Gedicht auf der Scherbe' (*Mus. Helv.* 29, 1972, 1-11).
- Wilamowitz, *S.u.S.*: v. Wilamowitz-Moellendorf, U., *Sappho und Simonides. Untersuchungen über griechische Lyriker*, Berlin 1913 (ἀνατύπ. 1963).
- Wills, *AJPh* '67: Wills, G., The Sapphic 'Umwertung aller Werte' (*AJPh* 88, 1967, 434-442).
- , *GRBS* '67: —, Sappho 31 and Catullus 51 (*GRBS* 8, 1967, 167-197).
- Zuntz, *Mus. Helv.* '51: Zuntz, G., On the Etymology of the Name Sappho (*Mus. Helv.* 8, 1951, 12-35).
-
- Gallavotti: Gallavotti, C., *Saffo e Alceo. Testimonianze e frammenti* (Collana di Studi Greci X & XV), 2 τόμοι, Napoli (1947) 1962³ (1ος τόμος) καὶ (1948) 1957² (2ος τόμος).
- LP.: Lobel, E. - Page, D., *Poetarum Lesbiorum Fragmenta*, Oxford 1955.
- Page, S. & A.: Page, D., *Sappho and Alcaeus. An Introduction to the Study of Ancient Lesbian Poetry*, Oxford 1955 (ἐρμηνευτικὸ ὑπόμνημα ἀποσπασμάτων κατ' ἐπιλογὴν).
- Reinach-Puech: Reinach, T. - Puech, A., *Alcée. Sappho*, Paris 1966² (Budé).
- Voigt (= V.): Voigt, E.-M., *Sappho et Alcaeus. Fragmenta*, Amsterdam 1971.
(Βλ. καὶ «Γενικὴ Βιβλιογραφία»: Ἐκδόσεις).
-
- Bolling, *AJPh* '61: Bolling, G.M., *Textual Notes on the Lesbian Poets* (*AJPh* 82, 1961, 151-163).

- Bowra, *Hermes* '35: Bowra, C. M., Zu Alkaios und Sappho (*Hermes* 70, 1935, 238-241).
- Borgeaud, *ACL* '57: Borgeaud, W., Analyse de quelques mètres éoliens (*ACL* 26, 1957, 305-330).
- Danielewicz, *Eos* '74: Danielewicz, G., De elementis hymnicis in Sapphus Alcaei Anacreontisque carminibus obviis quaestiones selectae (*Eos* 62, 1974, 23-33).
- Forssman, *MSS* '75: Forssman, B., Zur Lautform der lesbischen Lyrik (*MSS* 33, 1975, 15-37).
- Gallavotti, '62: Gallavotti, C., La lirica eolica, Roma 1962.
- , *PP* '46: —, Postilla a nuovi carmi di Saffo e di Alceo (*PP* 1, 1946, 119-125).
- Gomme, *JHS* '57: Gomme, A. W., Interpretations of Some Poems of Alkaios and Sappho (*JHS* 77, 1957, 225-266).
- Hamm, *Grammatik*: Hamm, E.-M., Grammatik zu Sappho und Alkaios, Berlin 1957 (1958²).
- Jurenka, *W. St.* '14: Jurenka, H., Neue Lieder der Sappho und des Alkaios (*W. St.* 36, 1914, 161-182).
- Kazik-Zawadzka '58: Kazik-Zawadzka, I., De Sapphicæ Alcaicæque elocutionis colore epico, Wrocław 1958.
- Martin, *Mus. Helv.* '47: Martin, V., La poésie lyrique et la poésie dramatique dans les découvertes papyrologiques des trente dernières années, I: Poésie lyrique lesbienne (*Mus. Helv.* 4, 1947, 74-90).
- Morpurgo '76: Morpurgo Davies, A., The -εσσι datives, Aeolic -ss-, and the Lesbian Poets (*Studies in Greek, Italic and Indo-European Linguistics offered to Leonard R. Palmer on the occasion of his seventieth Birthday June 5, 1976*: Innsbruck 1976, σσ. 181-197).
- Nicosia, *QUCC* '78: Nicosia, S., Una nuova edizione di Saffo e Alceo (*QUCC* 28, 1978, 183-210) [ἀναφέρεται κυρίως στην ἐκδόσιν τῆς E.-M. Voigt, ἀλλὰ ἐξετάζει διεξοδικὰ ὅλα τὰ προβλήματα με ἀναφορὰ καὶ στὶς παλαιότερες ἐκδόσεις].
- Righini, *SIFC* '50: Righini, L., Saffo e Alceo in Efessione (*SIFC* 24, 1950, 65-75).
- Romè, *SCO* '65: Romè, A., L'uso degli epiteti in Saffo e Alceo con riferimento alla tradizione

- epico - rapsodica (*SCO* 14, 1965, 210-246).
- Stoessl, *Altertum* '59: Stoessl, F., Aus dem Leben und der Dichtung der lesbischen Lyriker des 6. Jahrhunderts v. Chr. (*Das Altertum* 5, 1959, 79-89).
- Theander, *Eranos* '43: Theander, C., Lesbiaca (*Eranos* 41, 1943, 139-152).
- Treu, *QUCC* '66: Treu, M., Neues über Sappho und Alkaios (P. Oxy. 2506) (*QUCC* 2, 1966, 9-36).
- , *ΕΕΦΣΠΑ* '68/69: —, Νεώτερα περὶ Σαπφῶς καὶ Ἀλκαίου (*ΕΕΦΣΠΑ* 1968/69, 301-317).
- West, *Glotta* '70: West, M. L., On Lesbian Accentuation (*Glotta* 48, 1970, 194-198).
- Will, *R. Ph.* '51: Will, E., Alcée, Sappho, Anacréon et Hérodoté, note de chronologie littéraire (*R. Ph.*, Ser. 3, 25, 1951, 178-181).

Sapfo'nun bütün şiirleri

Eski Yunanca'dan çeviren
Kriton Dinçmen

YÖN

*dalın, en tepedeki dalın ucundan
sarkar
elmanın en tatlısı;
bıraktılar orada onu, koparmadılar;
sanma ki unuttular;
uzanamadı ki kimse
ta oralara*

ISBN 975-7959-21-9

9 789757 959212